

Marek Karwacki

Deklaracja konfliktu interesów:

Zgodnie z art. 51c Kodeksu Etyki Lekarskiej wykładowca oświadcza, że w zakresie prezentowanych treści otrzymywał honoraria autorskie i granty sympozjalne od firmy farmaceutycznej AstraZeneca Sp. z o.o. Jest także głównym badaczem (P.I.) w komercyjnych badaniach terapii NF-1 fazy 2. oraz P.I. w badaniu niekomercyjnym leczenia NF-2 fazy 2a (WUM/ABM KRONF2).

*Wykładowca oświadcza jednocześnie, że **treść wykładu prezentuje jego niezależne poglądy oparte na dotychczasowym dorobku naukowym oraz zdobyczach „medycyny opartej na faktach”** i ma przyczynić się do pogłębienia oraz propagowania wiedzy medycznej. W żadnym aspekcie nie stanowi reklamy produktów leczniczych w rozumieniu ustawy Prawo Farmaceutyczne i przepisów wykonawczych tej Ustawy.*

Centrum Koordynowanej Opieki Medycznej
nad Pacjentami z Neurofibromatozami
i pochodnymi im RASopatiami,
CKOM NF/RAS, UCK-DSK-WUM, Warszawa

Marek Karwacki

Katedra i Klinika Onkologii,
Hematologii Dziecięcej,
Transplantologii Klinicznej i
Pediatrii,
Warszawski Uniwersytet
Medyczny

Nowe kryteria diagnostyczne dla NF-ów ...

... i co z nich
wynika?

CONFERENCE NF-POLSKA: „Nauka, klinika, opieka nad chorym”
Warszawa, 14-15 grudnia 2024 roku

ARTICLE

Revised diagnostic criteria for neurofibromatosis type 1 and Legius syndrome: an international consensus recommendation

Eric Legius^{1,85} , Ludwine Messiaen^{2,85}, Pierre Wolkenstein^{3,85}, Patrice Pancza^{4,85}, Robert A. Avery⁵, Yemima Berman⁶, Jaishri Blakeley⁷, Dusica Babovic-Vuksanovic⁸, Karin Soares Cunha⁹, Rosalie Ferner¹⁰, Michael J. Fisher¹¹, Jan M. Friedman¹², David H. Gutmann¹³, Hildegard Kehrer-Sawatzki¹⁴, Bruce R. Korf², Victor-Felix Mautner¹⁵, Sirkku Peltonen^{16,17}, Katherine A. Rauen¹⁸, Vincent Riccardi¹⁹, Elizabeth Schorry²⁰, Anat Stemmer-Rachamimov²¹, David A. Stevenson²², Gianluca Tadini²³, Nicole J. Ullrich²⁴, David Viskochil²⁵, Katharina Wimmer²⁶, Kaleb Yohay²⁷, International Consensus Group on Neurofibromatosis Diagnostic Criteria (I-NF-DC)*, Susan M. Huson^{28,85}, D. Gareth Evans^{29,85} and Scott R. Plotkin^{30,85}

Genetics in Medicine (2021) 23:1506–1513; <https://doi.org/10.1038/s41436-021-01170-5>

Updated diagnostic criteria and nomenclature for neurofibromatosis type 2 and schwannomatosis: An international consensus recommendation

Scott R. Plotkin^{1,*} , Ludwine Messiaen², Eric Legius³, Patrice Pancza⁴, Robert A. Avery⁵, Jaishri O. Blakeley⁶, Dusica Babovic-Vuksanovic⁷, Rosalie Ferner⁸, Michael J. Fisher⁹, Jan M. Friedman¹⁰, Marco Giovannini¹¹, David H. Gutmann¹², Clemens Oliver Hanemann¹³, Michel Kalamarides¹⁴, Hildegard Kehrer-Sawatzki¹⁵, Bruce R. Korf², Victor-Felix Mautner¹⁶, Mia MacCollin¹⁷, Laura Papi¹⁸, Katherine A. Rauen¹⁹, Vincent Riccardi²⁰, Elizabeth Schorry²¹, Miriam J. Smith²², Anat Stemmer-Rachamimov²³, David A. Stevenson²⁴, Nicole J. Ullrich²⁵, David Viskochil²⁶, Katharina Wimmer²⁷, Kaleb Yohay²⁸, International Consensus Group on Neurofibromatosis Diagnostic Criteria (I-NF-DC), Susan M. Huson²⁹, Pierre Wolkenstein³⁰, D. Gareth Evans²²

Genetics in Medicine (2022) 24, 1967–1977

Table 1. Revised diagnostic criteria for neurofibromatosis type 1 (NF1).

A: The diagnostic criteria for NF1 are met in an individual who does not have a parent diagnosed with NF1 if two or more of the following are present:

- Six or more café-au-lait macules over 5 mm in greatest diameter in prepubertal individuals and over 15 mm in greatest diameter in postpubertal individuals^a
- Freckling in the axillary or inguinal region
- Two or more neurofibromas of any type or one plexiform neurofibroma
- Optic pathway glioma
- Two or more iris Lisch nodules identified by slit lamp examination or two or more choroidal abnormalities (CAs)—defined as bright, patchy nodules imaged by optical coherence tomography (OCT)/near-infrared reflectance (NIR) imaging (Supplementary Fig. 10a, b)
- A distinctive osseous lesion such as sphenoid dysplasia,^b anterolateral bowing of the tibia, or pseudarthrosis of a long bone
- A heterozygous pathogenic *NF1* variant with a variant allele fraction of 50% in apparently normal tissue such as white blood cells

B: A child of a parent who meets the diagnostic criteria specified in A merits a diagnosis of NF1 if one or more of the criteria in A are present

^aIf only café-au-lait macules and freckling are present, the diagnosis is most likely NF1 but exceptionally the person might have another diagnosis such as Legius syndrome. At least one of the two pigmentary findings (café-au-lait macules or freckling) should be bilateral.

^bSphenoid wing dysplasia is not a separate criterion in case of an ipsilateral orbital plexiform neurofibroma.

Legius E, Messiaen L, Wolkenstein P, Pancza P, Avery RA, Berman Y, Blakeley J, Babovic-Vuksanovic D, Cunha KS, Ferner R, Fisher MJ, Friedman JM, Gutmann DH, Kehrer-Sawatzki H, Korf BR, Mautner VF, Peltonen S, Rauen KA, Riccardi V, Schorry E, Stemmer-Rachamimov A, Stevenson DA, Tadani G, Ullrich NJ, Viskochil D, Wimmer K, Yohay K; International Consensus Group on Neurofibromatosis Diagnostic Criteria (I-NF-DC); Huson SM, Evans DG, Plotkin SR.

Revised diagnostic criteria for neurofibromatosis type 1 and Legius syndrome: an international consensus recommendation. Genet Med. 2021 Aug;23(8):1506-1513.

Table 1. Revised diagnostic criteria for neurofibromatosis type 1 (NF1).

A: The diagnostic criteria for NF1 are met in an individual who does not have a parent diagnosed with NF1 if two or more of the following are present:

- Six or more café-au-lait macules over 5 mm in greatest diameter in prepubertal individuals and over 15 mm in greatest diameter in postpubertal individuals^a
- Freckling in the axillary or inguinal region
- Two or more neurofibromas of any type or one plexiform neurofibroma
- Optic pathway glioma
- Two or more iris Lisch nodules identified by slit lamp examination or two or more choroidal abnormalities (CAs)—defined as bright, patchy nodules imaged by optical coherence tomography (OCT) or fundus reflectance (NIR) imaging (Supplementary Fig. 10a, b)
- A distinctive osseous lesion such as sphenoid dysplasia, anterolateral bowing of the tibia, or pseudarthrosis of a long bone
- A heterozygous pathogenic NF1 variant with a variant allele fraction of 50% in apparently normal tissue such as white blood cells

BEZ GENETYKI ANI RUSZ!

B: A child of a parent who meets the diagnostic criteria specified in A merits a diagnosis of NF1 if one or more of the criteria in A are present

^aIf only café-au-lait macules and freckling are present, the diagnosis is most likely NF1 but exceptionally the person might have another diagnosis such as Legius syndrome. At least one of the two pigmentary findings (café-au-lait macules or freckling) should be bilateral.

^bSphenoid wing dysplasia is not a separate criterion in case of an ipsilateral orbital plexiform neurofibroma.

Legius E, Messiaen L, Wolkenstein P, Pancza P, Avery RA, Berman Y, Blakeley J, Babovic-Vuksanovic D, Cunha KS, Ferner R, Fisher MJ, Friedman JM, Gutmann DH, Kehrer-Sawatzki H, Korf BR, Mautner VF, Peltonen S, Rauen KA, Riccardi V, Schorry E, Stemmer-Rachamimov A, Stevenson DA, Tadini G, Ullrich NJ, Viskochil D, Wimmer K, Yohay K; International Consensus Group on Neurofibromatosis Diagnostic Criteria (I-NF-DC); Huson SM, Evans DG, Plotkin SR.

Revised diagnostic criteria for neurofibromatosis type 1 and Legius syndrome: an international consensus recommendation. Genet Med. 2021 Aug;23(8):1506-1513.

Table 1. Revised diagnostic criteria for neurofibromatosis type 1 (NF1).

A: The diagnostic criteria for NF1 are met in an individual who does not have a parent diagnosed with NF1 if two or more of the following are present:

- Six or more café-au-lait macules over 5 mm in greatest diameter in prepubertal individuals and over 15 mm in greatest diameter in postpubertal individuals^a
- Freckling in the axillary or inguinal region
- Two or more neurofibromas of any type or one plexiform neurofibroma
- Optic pathway glioma
- Two or more iris Lisch nodules identified by slit lamp examination or two or more choroidal abnormalities (CAs)—defined as bright, patchy nodules imaged by optical coherence tomography (OCT)/near-infrared reflectance (NIR) imaging (Supplementary Fig. 10a, b)
- A distinctive osseous lesion such as sphenoid dysplasia,^b anterolateral bowing of the tibia, or pseudarthrosis of a long bone
- A heterozygous pathogenic *NF1* variant with a variant allele fraction of 50% in apparently normal tissue such as white blood cells

B: A child of a parent who meets the diagnostic criteria specified in A merits a diagnosis of NF1 if one or more of the criteria in A are present

^aIf only café-au-lait macules and freckling are present, the diagnosis is most likely NF1 but exceptionally the person might have another diagnosis such as Legius syndrome. At least one of the two pigmentary findings (café-au-lait macules or freckling) should be bilateral.

^bSphenoid wing dysplasia is not a separate criterion in case of an ipsilateral orbital plexiform neurofibroma.

Legius E, Messiaen L, Wolkenstein P, Pancza P, Avery RA, Berman Y, Blakeley J, Babovic-Vuksanovic D, Cunha KS, Ferner R, Fisher MJ, Friedman JM, Gutmann DH, Kehrer-Sawatzki H, Korf BR, Mautner VF, Peltonen S, Rauen KA, Riccardi V, Schorry E, Stemmer-Rachamimov A, Stevenson DA, Tadini G, Ullrich NJ, Viskochil D, Wimmer K, Yohay K; International Consensus Group on Neurofibromatosis Diagnostic Criteria (I-NF-DC); Huson SM, Evans DG, Plotkin SR.

Revised diagnostic criteria for neurofibromatosis type 1 and Legius syndrome: an international consensus recommendation. Genet Med. 2021 Aug;23(8):1506-1513.

WYZWANIA DIAGNOSTYCZNE:

A co z FASI* w MR OUN?

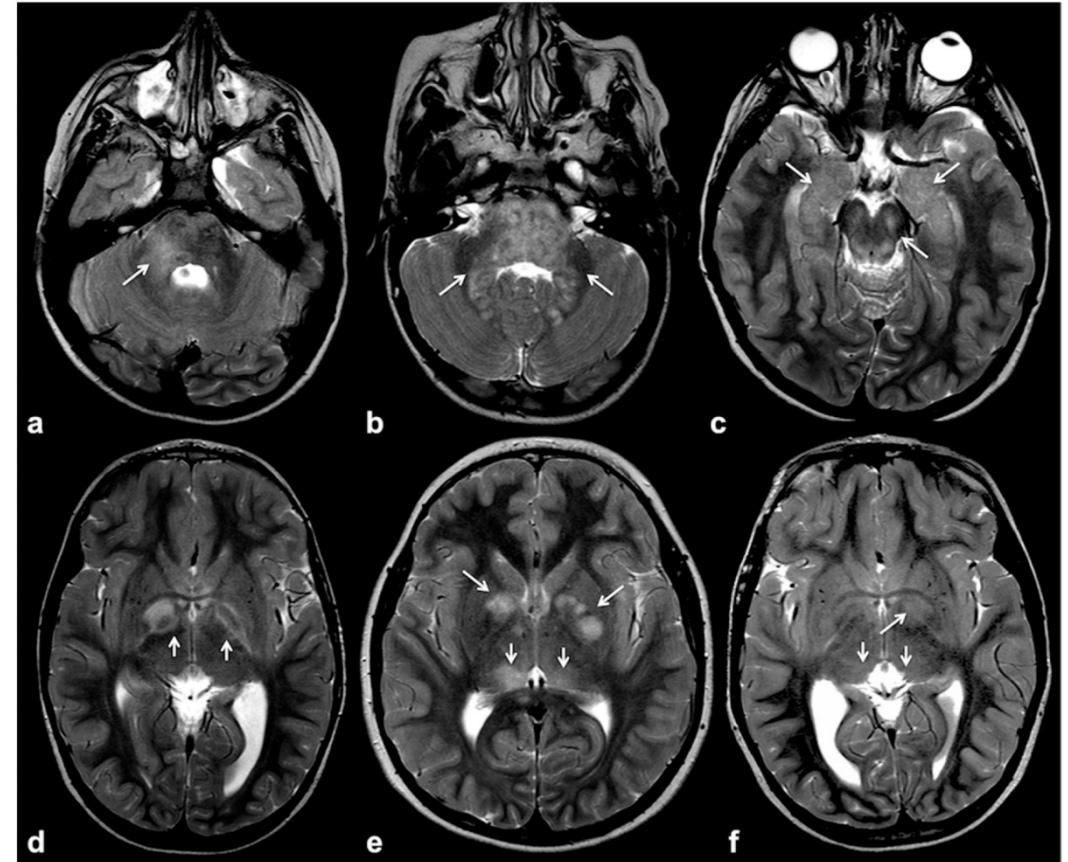
W 2021 roku rozważano, ale ostatecznie **nie wprowadzono** FASI jako kryterium diagnostycznego, a to ze względu na relatywnie małą **SPECYFICZNOŚĆ** oraz **NIEJEDNOZNACZNY** obraz radiologiczny

CZUŁOŚĆ i **SPECYFICZNOŚĆ** FASI w badaniu MR-OUN dla NF1 wynosi odpowiednio: **97%** oraz

79%

* FASI – Focal Areas of Signal Intensity observed in brain in CNS MR

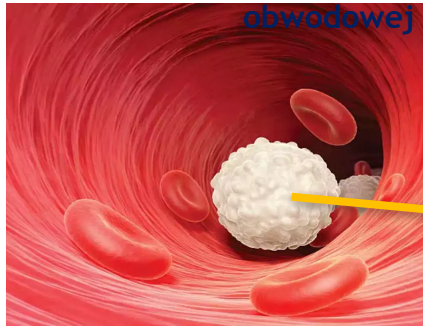
Russo, C.; Russo, C.; Cascone, D.; Mazio, F.; Santoro, C.; Covelli, E.M.; Cinalli, G. Non-Oncological Neuroradiological Manifestations in NF1 and Their Clinical Implications. *Cancers* 2021, 13, 1831. <https://doi.org/10.3390/cancers13081831>

Zrozumieć nowe kryteria ...

leukocyty krwi

obwodowej

PRAWIDŁOWY ALLEL od matki

PRAWIDŁOWY ALLEL od ojca

JEDEN GEN = 2
ALLELE

(a nie dwa geny, po jednym od
każdego
z rodziców)

Konferencja NF-Polska: „Nauka, klinika, opieka nad chorym”, 14-15 grudnia 2024 roku

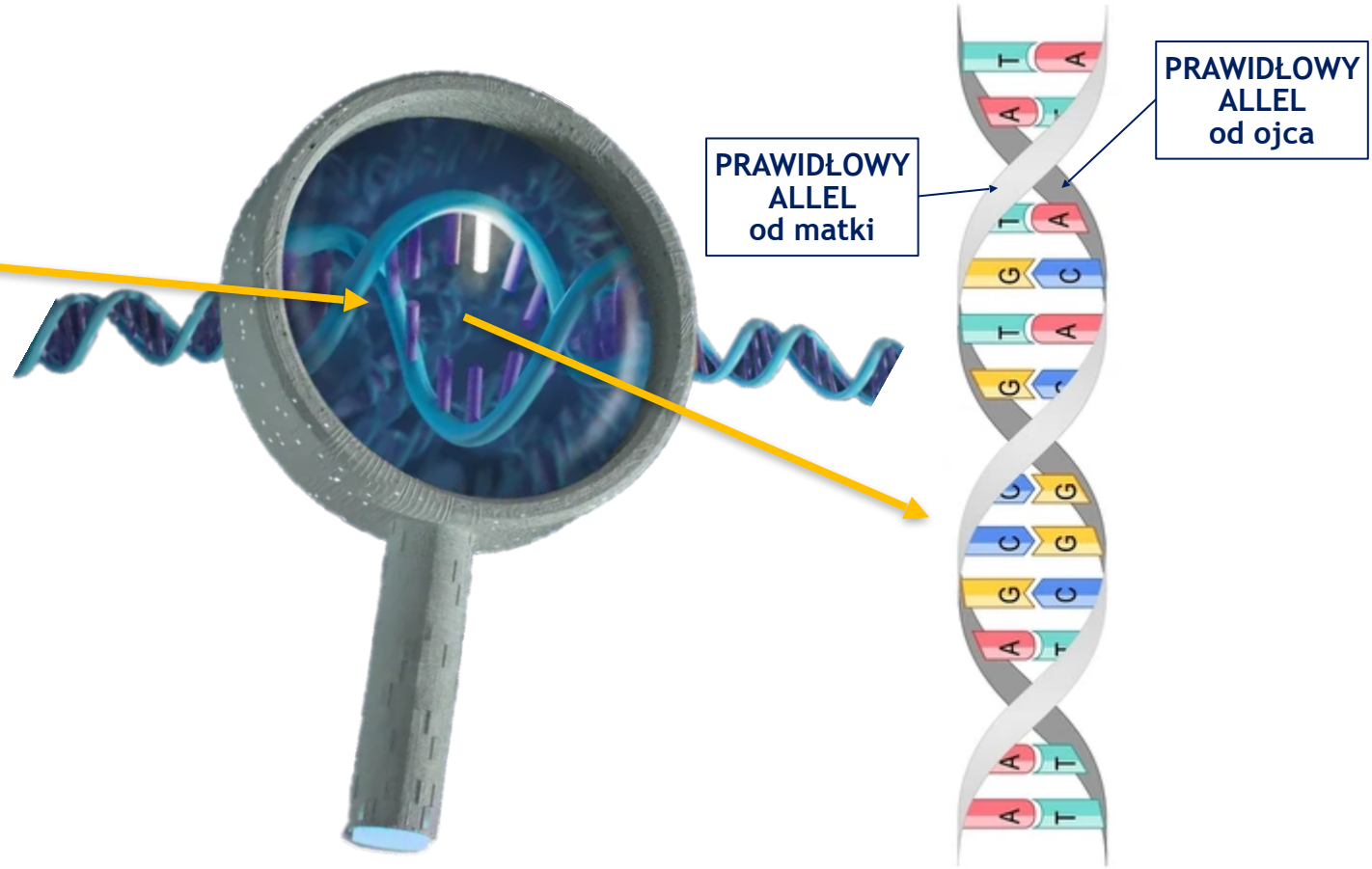
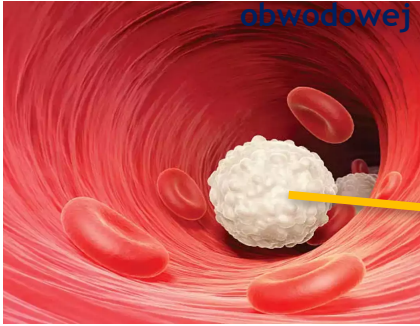

Zrozumieć nowe kryteria ...

leukocyty krwi

**JEDEN GEN = 2
ALLELE**

*(a nie dwa geny, po jednym od
każdego
z rodziców)*

Konferencja NF-Polska: „Nauka, klinika, opieka nad chorym”, 14-15 grudnia 2024 roku

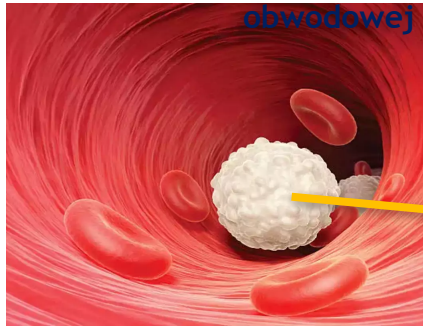

Zrozumieć nowe kryteria ...

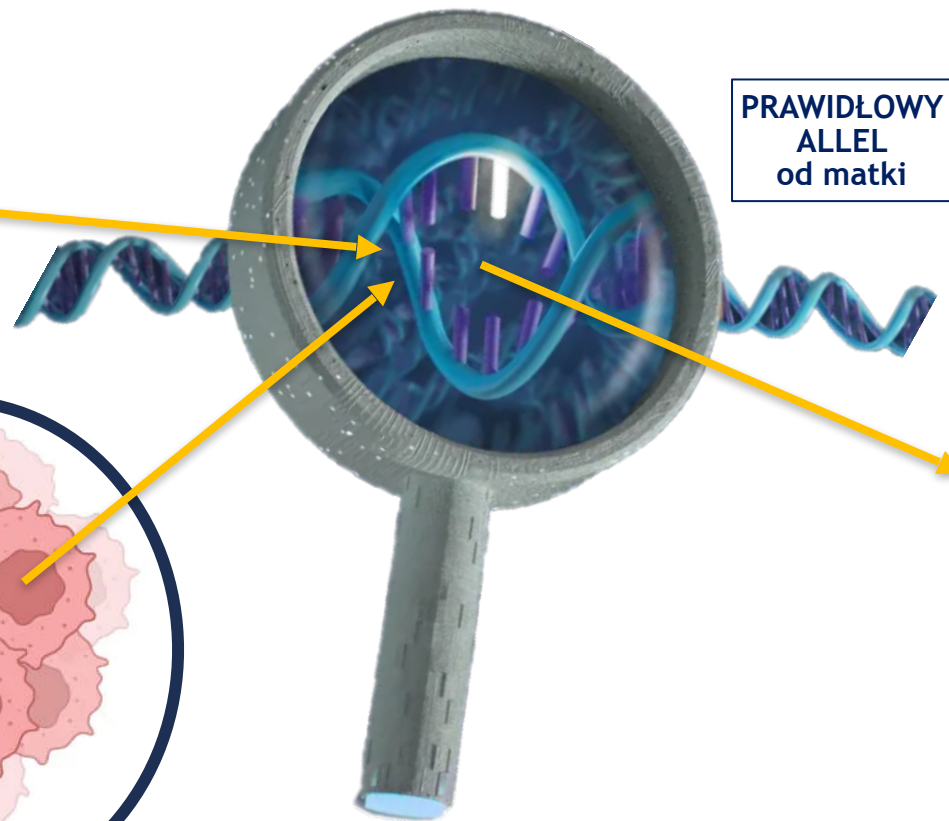
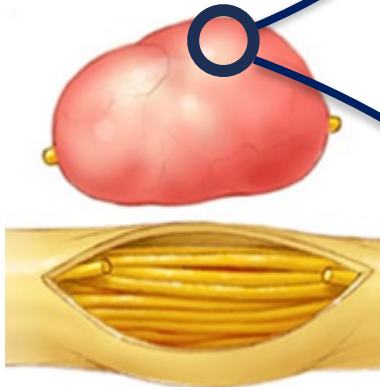

leukocyty krwi

obwodowej

komórki guza
(NFM/PN/SWN)

PRAWIDŁOWY
ALLEL
od matki

PRAWIDŁOWY
ALLEL
od ojca

**JEDEN GEN = 2
ALLELE**

(a nie dwa geny, po jednym od
każdego
z rodziców)

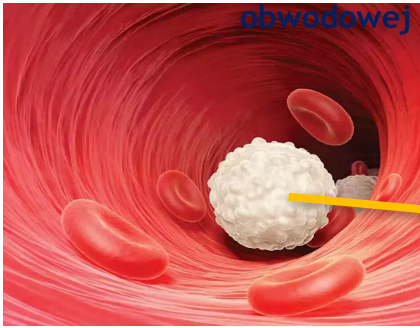

Zrozumieć nowe kryteria ...

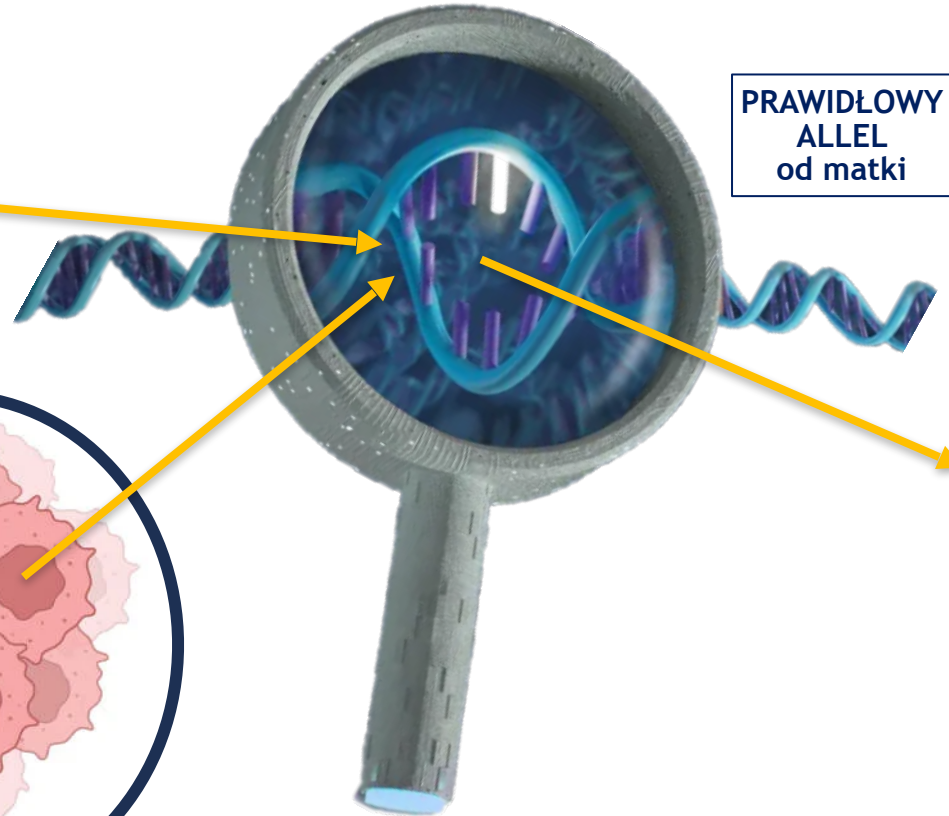
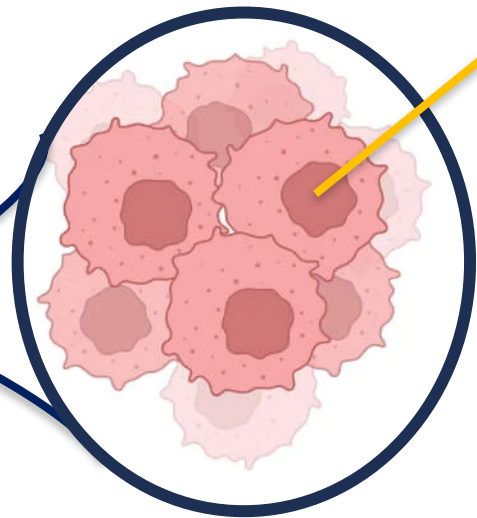
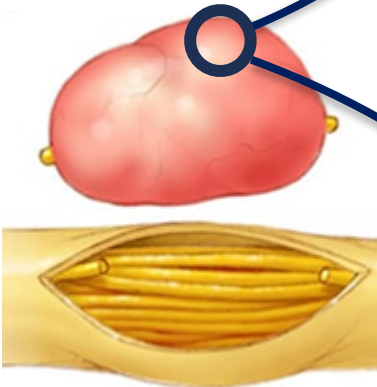

leukocyty krwi

obwodowej

komórki guza
(NFM/PN/SWN)

PRAWIDŁOWY
ALLEL
od matki

PRAWIDŁOWY
ALLEL
od ojca

ZMUTOWANY
ALLEL

**JEDEN GEN = 2
ALLELE**

(a nie dwa geny, po jednym od
każdego
z rodziców)

Konferencja NF-Polska: „Nauka, klinika, opieka nad chorym”, 14-15 grudnia 2024 roku

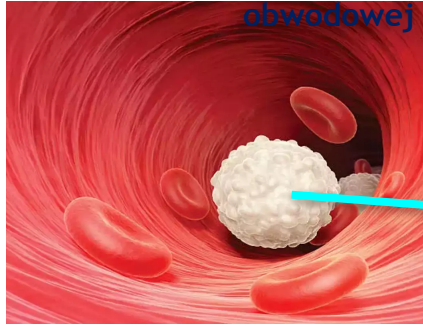

Zrozumieć nowe kryteria ...

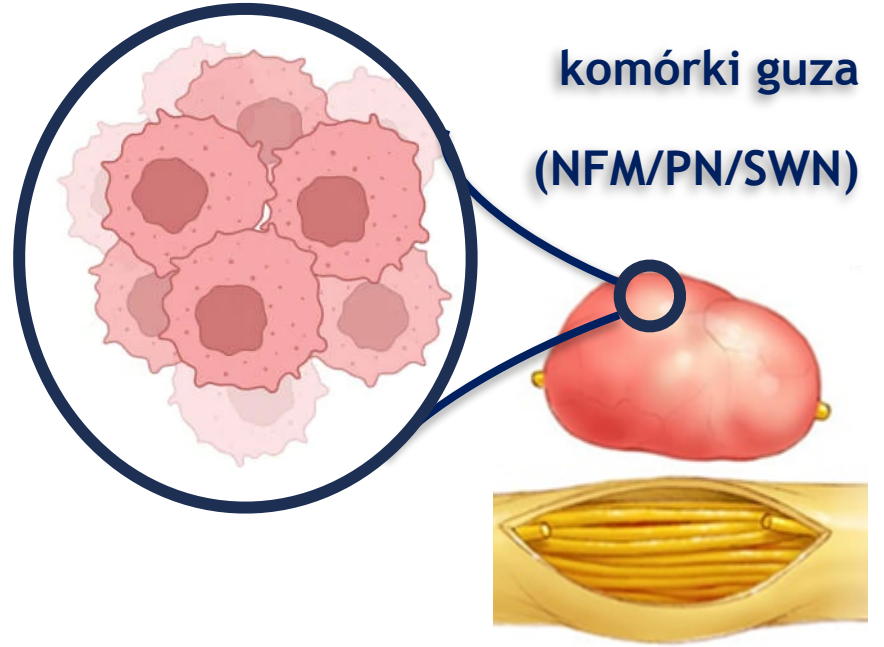

leukocyty krwi

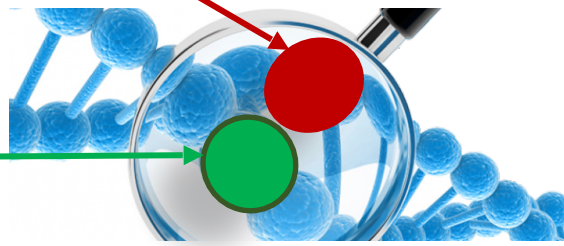
JEDEN GEN = 2
ALLELE

(a nie dwa geny, po jednym od
każdego
z rodziców)

ZMUTOWANY ALLEL
=
WARIANT PATOGENNY
(„VP1”)

PRAWIDŁOWY
ALLEL

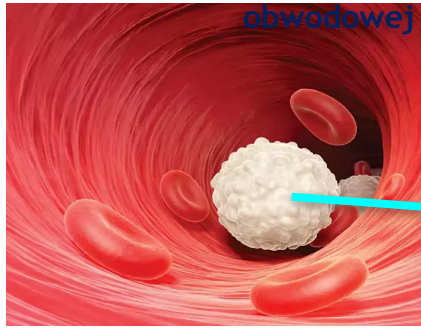

Zrozumieć nowe kryteria ...

leukocyty krwi

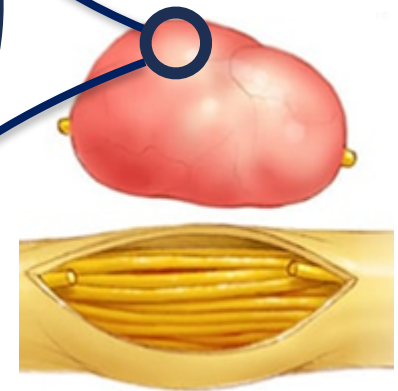
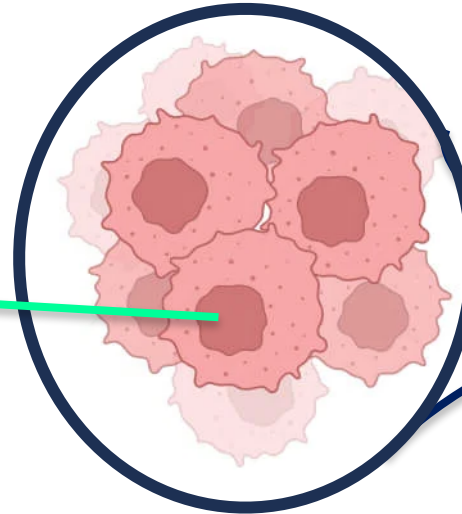

JEDEN GEN = 2
ALLELE

(a nie dwa geny, po jednym od
każdego
z rodziców)

komórki guza
(NFM/PN/SWN)

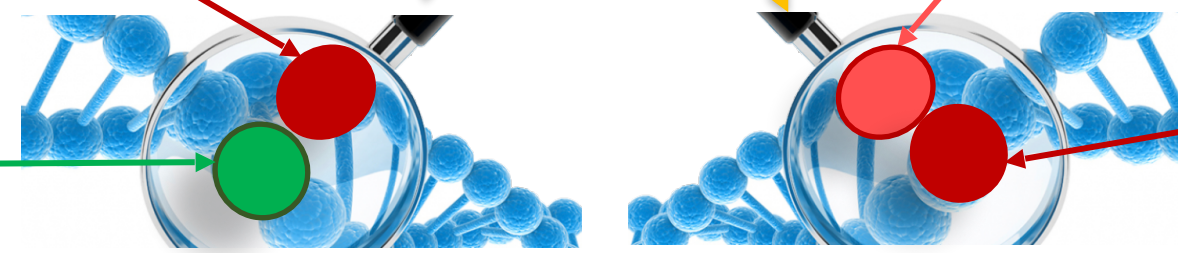

ZMUTOWANY ALLEL
=
WARIANT PATOGENNY
(„VP1”)

ZMUTOWANY ALLEL
=
WARIANT PATOGENNY
(„VP2”)

ZMUTOWANY ALLEL
=
WARIANT
PATOGENNY
(„VP1”)

PRAWIDŁOWY
ALLEL

Zrozumieć nowe kryteria ...

Primary breast tumour

NF1	L847P
NF1	A985fs
TP53	294fs
ARID1A	A985fs
GATA3	S398fs
SLC26A5	A4V
RYR1	V725M
PTPN4	D37G
RAB3IP	V252A
USP4	G67V
MAGI3	(splice site)
USP31	P360T
TSC1	S237A
ZNR4	C351*
ZBTB7B	D7N
CCBL2	C382fs

Germline (Blood)

NF1	L847P

Dermal neurofibroma

NF1	L847P
NF1	L1876delS

MPNST

NF1	L847P
NF1	G23R
EHBP1	L384V
BTBD9	R8C
OR10H3	L73P
SAMD4A	I107P
WNK3	G741fs

©2015 SingHealth

McPherson, John & Ong, Choon & Ng, Cedric & Ironeteeth, Vicki & Heng, Hong Lee & Yu, Willie & Tan, Benita & Madhukumar, Preetha & Teo, Melissa & Ngeow, Joanne & Thike, Aye & Rozen, Steve & Tan, Puay-Hoon & Lee, Ann Siew-Gek & Teh, Bin-Tean & Yap, Yoon-Sim. (2015). Whole-exome sequencing of breast cancer, malignant peripheral nerve sheath tumor and neurofibroma from a patient with neurofibromatosis type 1. *Cancer Medicine*. 4. n/a-n/a. 10.1002/cam4.551.

Zrozumieć nowe kryteria ...

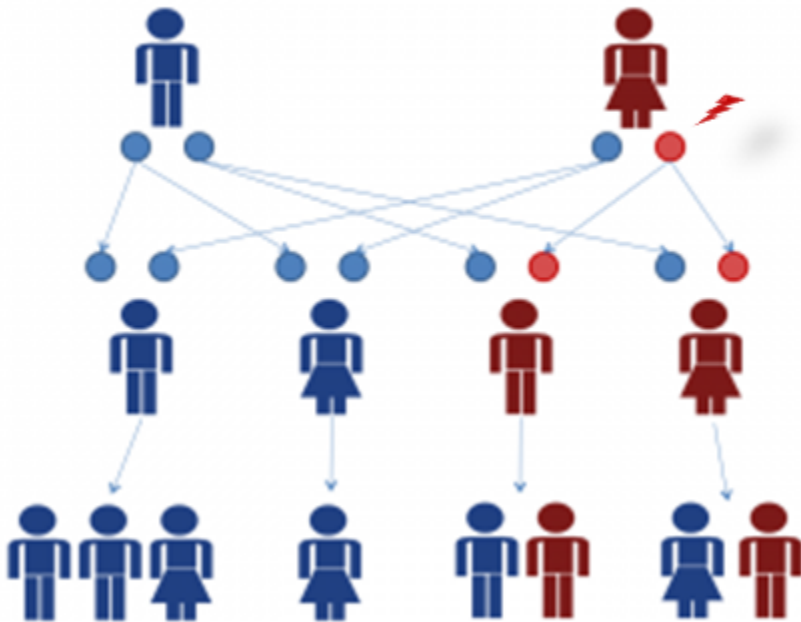

DZIEDZICZENIE AUTOSOMALNE DOMINUJĄCE

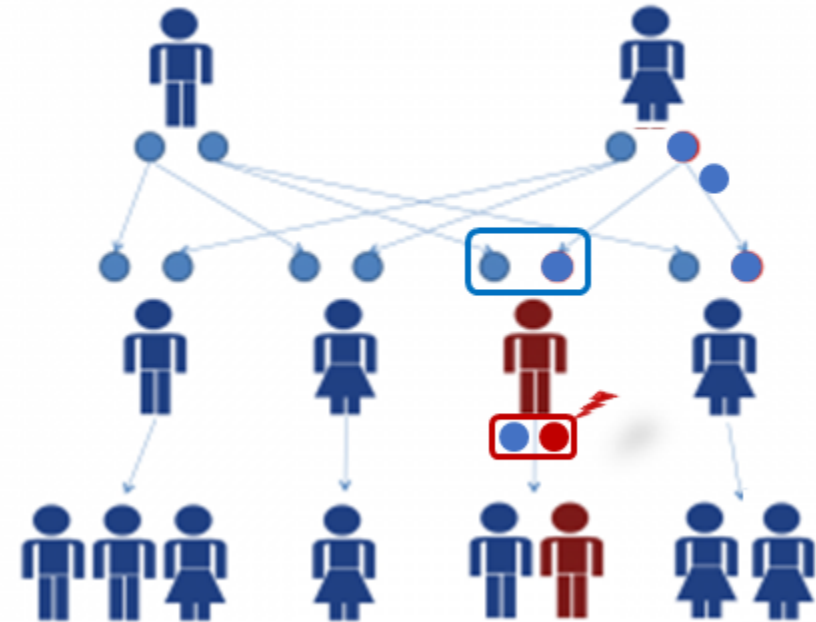

Allel z VP /allel „dziki” (prawidłowy) = HETEROZYGOTA = CHORY (zawsze i w każdym układzie!)

Dziedziczenie „w pionie”
(CHORY RODZIC)

Mutacja „de novo” („świeża lub nowo-powstała”)
(ZDROWY RODZIC)

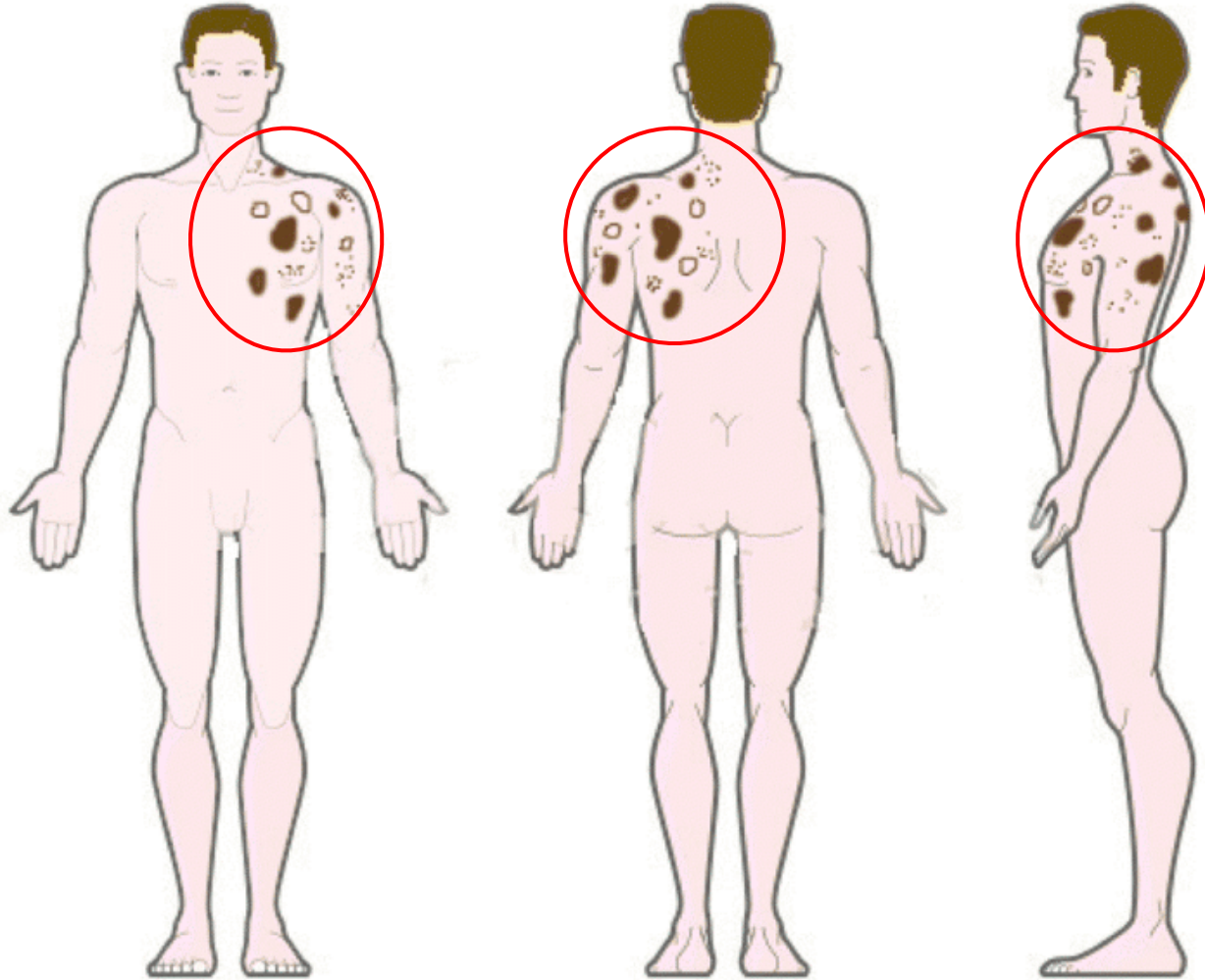

Zrozumieć nowe kryteria ...

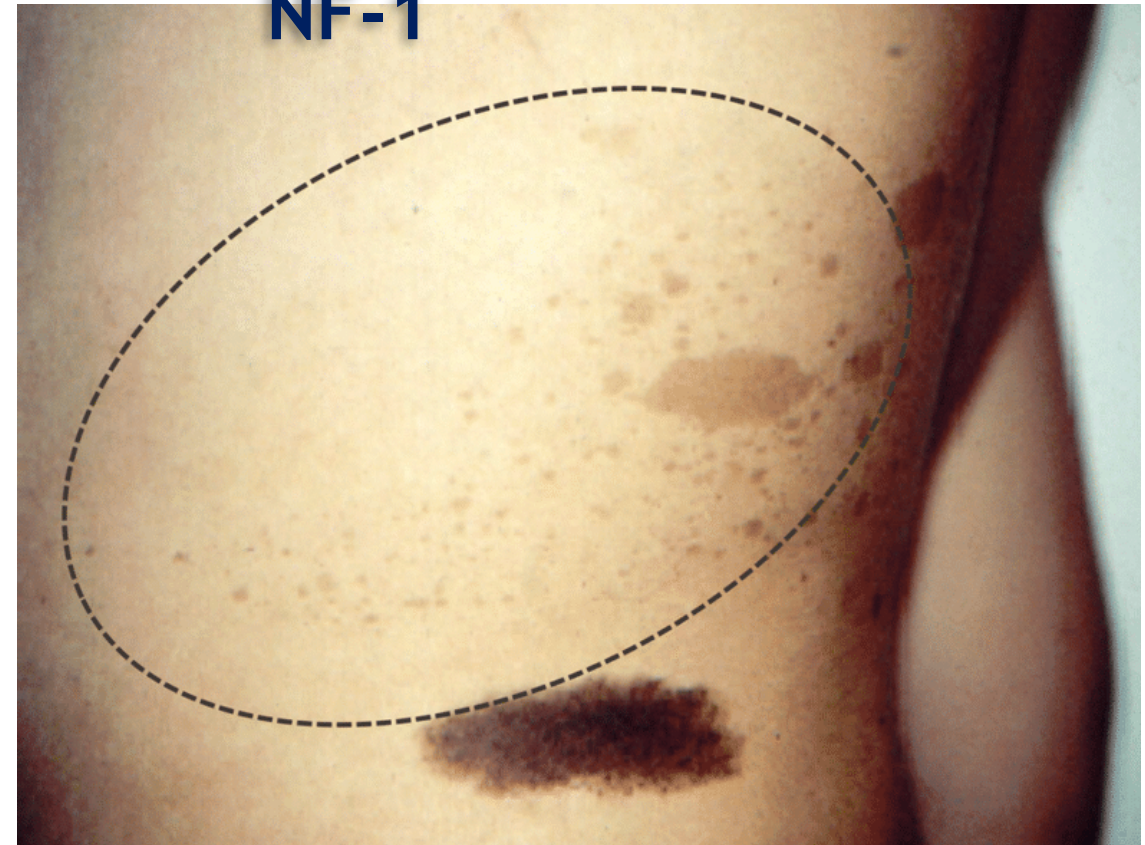

ZMUTOWANY ALLEL = WARIANT PATOGENNY („VP1”)
(stanowi mniej niż 50% frakcji allelicznej)

postać mozaikowa

NF-1

Revised Diagnostic Criteria for NF2-Related Schwannomatosis

Diagnostic criteria for NF2-related schwannomatosis

A diagnosis of NF2-related schwannomatosis (previously termed neurofibromatosis 2, NF2) can be made when an individual has **one of the following:**

1. Bilateral vestibular schwannomas (VS)
2. An identical NF2 pathogenic variant in at least 2 anatomically distinct NF2-related tumors (schwannoma, meningioma, and/or ependymoma)

BEZ GENETYKI ANI RUSZ!

Gene locus	Unaffected Tissue ^b	Tumor 1	Tumor 2	Comment
NF2				
Allele 1	PV1 ^c	PV1	PV1	Shared NF2 pathogenic variant
Allele 2	WT	LOH or NF2 PV2	LOH or NF2 PV3	Tumor-specific partial loss of 22q in transposition or a different NF2 somatic second PV in every anatomically unrelated tumor

Plotkin SR, Messiaen L, Legius E, Pancza P, Avery RA, Blakeley JO, et al.

Updated diagnostic criteria and nomenclature for neurofibromatosis type 2 and schwannomatosis: an international consensus recommendation.

Genet Med. 2022; 24(9): 1967-77.

<https://doi.org/10.1016/j.gim.2022.05.007>

Revised Diagnostic Criteria for NF2-Related Schwannomatosis

Diagnostic criteria for NF2-related schwannomatosis

A diagnosis of NF2-related schwannomatosis (previously termed neurofibromatosis 2, NF2) can be made when an individual has one of the following:

1. Bilateral vestibular schwannomas (VS)
2. An identical NF2 pathogenic variant in at least 2 anatomically distinct NF2-related tumors (schwannoma, meningioma, and/or ependymoma)

Gene locus	Unaffected Tissue ^b	Tumor 1	Tumor 2	Comment
NF2				
Allele 1	PV1 ^c	PV1	PV1	Shared NF2 pathogenic variant
Allele 2	WT	LOH or NF2 PV2	LOH or NF2 PV3	Tumor-specific partial loss of 22q in transposition or a different NF2 somatic second PV in every anatomically unrelated tumor

Plotkin SR, Messiaen L, Legius E, Pancza P, Avery RA, Blakeley JO, et al.

Updated diagnostic criteria and nomenclature for neurofibromatosis type 2 and schwannomatosis: an international consensus recommendation.

Genet Med. 2022; 24(9): 1967-77.

<https://doi.org/10.1016/j.gim.2022.05.007>

Revised Diagnostic Criteria for NF2-Related Schwannomatosis

Diagnostic criteria for NF2-related schwannomatosis

A diagnosis of NF2-related schwannomatosis (previously termed neurofibromatosis 2, NF2) can be made when an individual has one of the following:

1. Bilateral vestibular schwannomas (VS)
2. An identical NF2 pathogenic variant in at least 2 anatomically distinct NF2-related tumors (schwannoma, meningioma, and/or ependymoma)

Gene locus	Unaffected Tissue ^b	Tumor 1	Tumor 2	Comment
NF2				
Allele 1	PV1 ^c	PV1	PV1	Shared NF2 pathogenic variant Tumor-specific partial loss of 22q in transposition or a different NF2 somatic second PV in every anatomically unrelated tumor
Allele 2	WT	LOH or NF2 PV2	LOH or NF2 PV3	

Plotkin SR, Messiaen L, Legius E, Pancza P, Avery RA, Blakeley JO, et al.
Updated diagnostic criteria and nomenclature for neurofibromatosis type 2 and schwannomatosis: an international consensus recommendation.
 Genet Med. 2022; 24(9): 1967-77.
<https://doi.org/10.1016/j.jim.2022.05.007>

Revised Diagnostic Criteria for NF2-Related Schwannomatosis

Diagnostic criteria for NF2-related schwannomatosis

A diagnosis of NF2-related schwannomatosis (previously termed neurofibromatosis 2, NF2) can be made when an individual has one of the following:

1. Bilateral vestibular schwannomas (VS)
2. An identical NF2 pathogenic variant in at least 2 anatomically distinct NF2-related tumors (schwannoma, meningioma, and/or ependymoma)

Gene locus	Unaffected Tissue ^b	Tumor 1	Tumor 2	Comment
NF2				
Allele 1	PV1 ^c	PV1	PV1	Shared NF2 pathogenic variant
Allele 2	WT	LOH or NF2 PV2	LOH or NF2 PV3	Tumor-specific partial loss of 22q in transposition or a different NF2 somatic second PV in every anatomically unrelated tumor

Plotkin SR, Messiaen L, Legius E, Pancza P, Avery RA, Blakeley JO, et al.
Updated diagnostic criteria and nomenclature for neurofibromatosis type 2 and schwannomatosis: an international consensus recommendation.
 Genet Med. 2022; 24(9): 1967-77.
<https://doi.org/10.1016/j.gim.2022.05.007>

Revised Diagnostic Criteria for NF2-Related Schwannomatosis

Diagnostic criteria for NF2-related schwannomatosis

A diagnosis of NF2-related schwannomatosis (previously termed neurofibromatosis 2, NF2) can be made when an individual has one of the following:

1. Bilateral vestibular schwannomas (VS)
2. An identical NF2 pathogenic variant in at least 2 anatomically distinct NF2-related tumors (schwannoma, meningioma, and/or ependymoma)

Gene locus	Unaffected Tissue ^b	Tumor 1	Tumor 2	Comment
NF2				
Allele 1	PV1 ^c	PV1	PV1	Shared NF2 pathogenic variant
Allele 2	WT	LOH or NF2 PV2	LOH or NF2 PV3	Tumor-specific partial loss of 22q in transposition or a different NF2 somatic second PV in every anatomically unrelated tumor

Plotkin SR, Messiaen L, Legius E, Pancza P, Avery RA, Blakeley JO, et al. Updated diagnostic criteria and nomenclature for neurofibromatosis type 2 and schwannomatosis: an international consensus recommendation. *Genet Med.* 2022; 24(9): 1967-77. <https://doi.org/10.1016/j.gim.2022.05.007>

Revised Diagnostic Criteria for NF2-Related Schwannomatosis

Diagnostic criteria for NF2-related schwannomatosis

A diagnosis of NF2-related schwannomatosis (previously termed neurofibromatosis 2, NF2) can be made when an individual has one of the following:

1. Bilateral vestibular schwannomas (VS)
2. An identical NF2 pathogenic variant in at least 2 anatomically distinct NF2-related tumors (schwannoma, meningioma, and/or ependymoma)

Gene locus	Unaffected Tissue ^b	Tumor 1	Tumor 2	Comment
NF2				
Allele 1	PV1 ^c	PV1	PV1	Shared NF2 pathogenic variant
Allele 2	WT	LOH or NF2 PV2	LOH or NF2 PV3	Tumor-specific partial loss of 22q in transposition or a different NF2 somatic second PV in every anatomically unrelated tumor

Plotkin SR, Messiaen L, Legius E, Pancza P, Avery RA, Blakeley JO, et al.
Updated diagnostic criteria and nomenclature for neurofibromatosis type 2 and schwannomatosis: an international consensus recommendation.
 Genet Med. 2022; 24(9): 1967-77.
<https://doi.org/10.1016/j.jim.2022.05.007>

Revised Diagnostic Criteria for NF2-Related Schwannomatosis

Diagnostic criteria for NF2-related schwannomatosis

A diagnosis of NF2-related schwannomatosis (previously termed neurofibromatosis 2, NF2) can be made when an individual has one of the following:

1. Bilateral vestibular schwannomas (VS)
2. An identical NF2 pathogenic variant in at least 2 anatomically distinct NF2-related tumors (schwannoma, meningioma, and/or ependymoma)
3. Either 2 major or 1 major and 2 minor criteria as described in the following:

Major criteria:

- a. Unilateral VS
- b. First-degree relative other than sibling with NF2-related schwannomatosis
- c. 2 or more meningiomas (Note: single meningioma qualifies as minor criteria).
- d. NF2 pathogenic variant^a in an unaffected tissue such as blood (Note: if the VAF is clearly <50%, the diagnosis is mosaic NF2-related schwannomatosis)

Minor criteria:

- a. Can count >1 of a type (eg, 2 distinct schwannomas would count as 2 minor criteria)
  - Ependymoma, meningioma (Note: multiple meningiomas qualify as a major criteria), schwannoma (Note: if the major criterion is unilateral VS, at least 1 schwannoma must be dermal in location)
- b. Can count only once (eg, bilateral cortical cataracts count as a single minor criterion)
  - Juvenile subcapsular or cortical cataract, retinal hamartoma, epiretinal membrane in a person aged <40 years, meningioma
- c. Pattern of genetic changes in unaffected and tumor tissue in NF2-related schwannomatosis

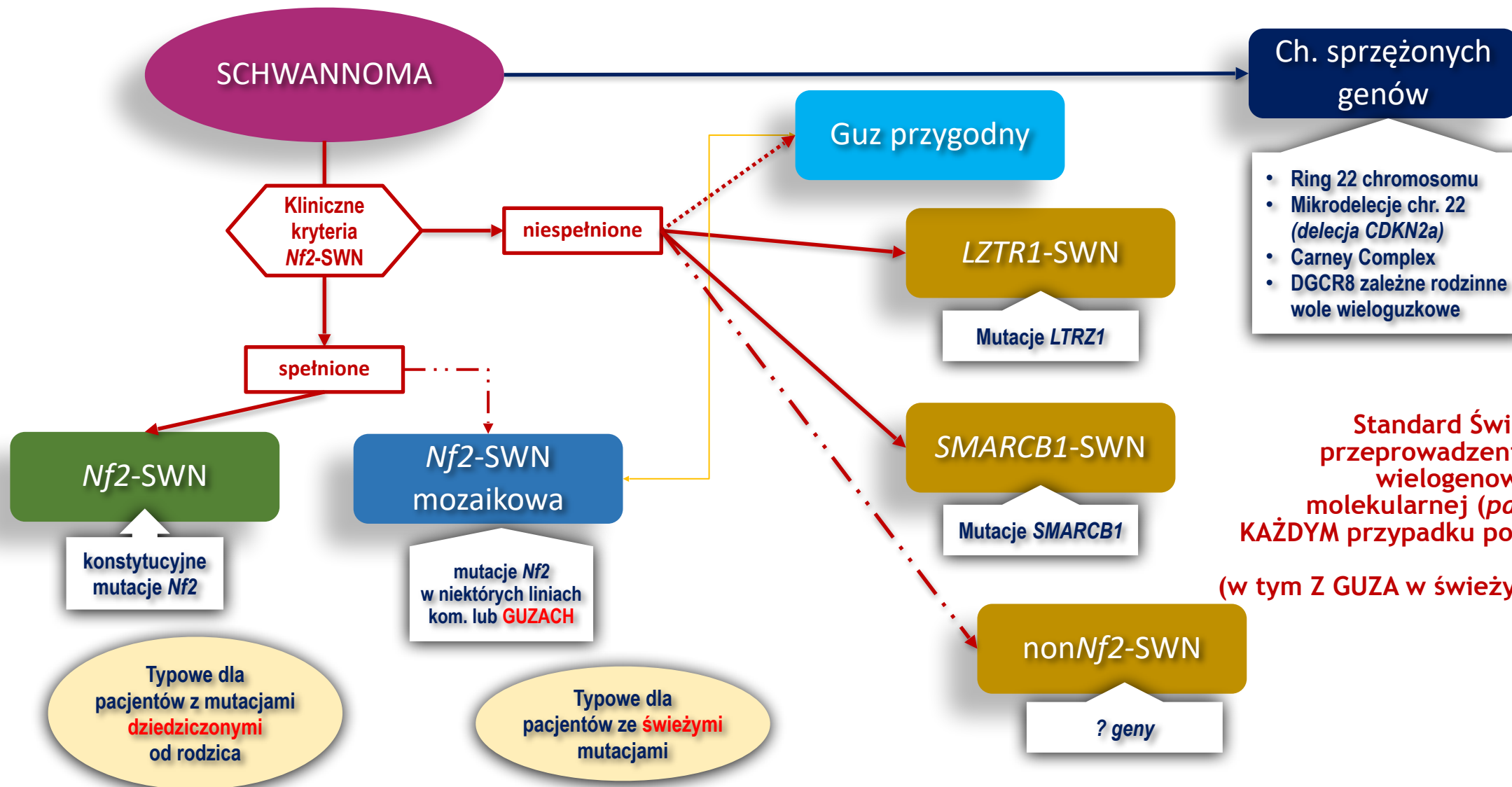
Gene locus	Unaffected Tissue ^b	Tumor 1	Tumor 2	Comment
NF2				
Allele 1	PV1 ^c	PV1	PV1	Shared NF2 pathogenic variant
Allele 2	WT	LOH or NF2 PV2	LOH or NF2 PV3	Tumor-specific partial loss of 22q in transposition or a different NF2 somatic second PV in every anatomically unrelated tumor

Plotkin SR, Messiaen L, Legius E, Pancza P, Avery RA, Blakeley JO, et al. Updated diagnostic criteria and nomenclature for neurofibromatosis type 2 and schwannomatosis: an international consensus recommendation. Genet Med. 2022; 24(9): 1967-77. <https://doi.org/10.1016/j.jim.2022.05.007>

Rewolucja nozologiczna i diagnostyczna Schwannomatoz

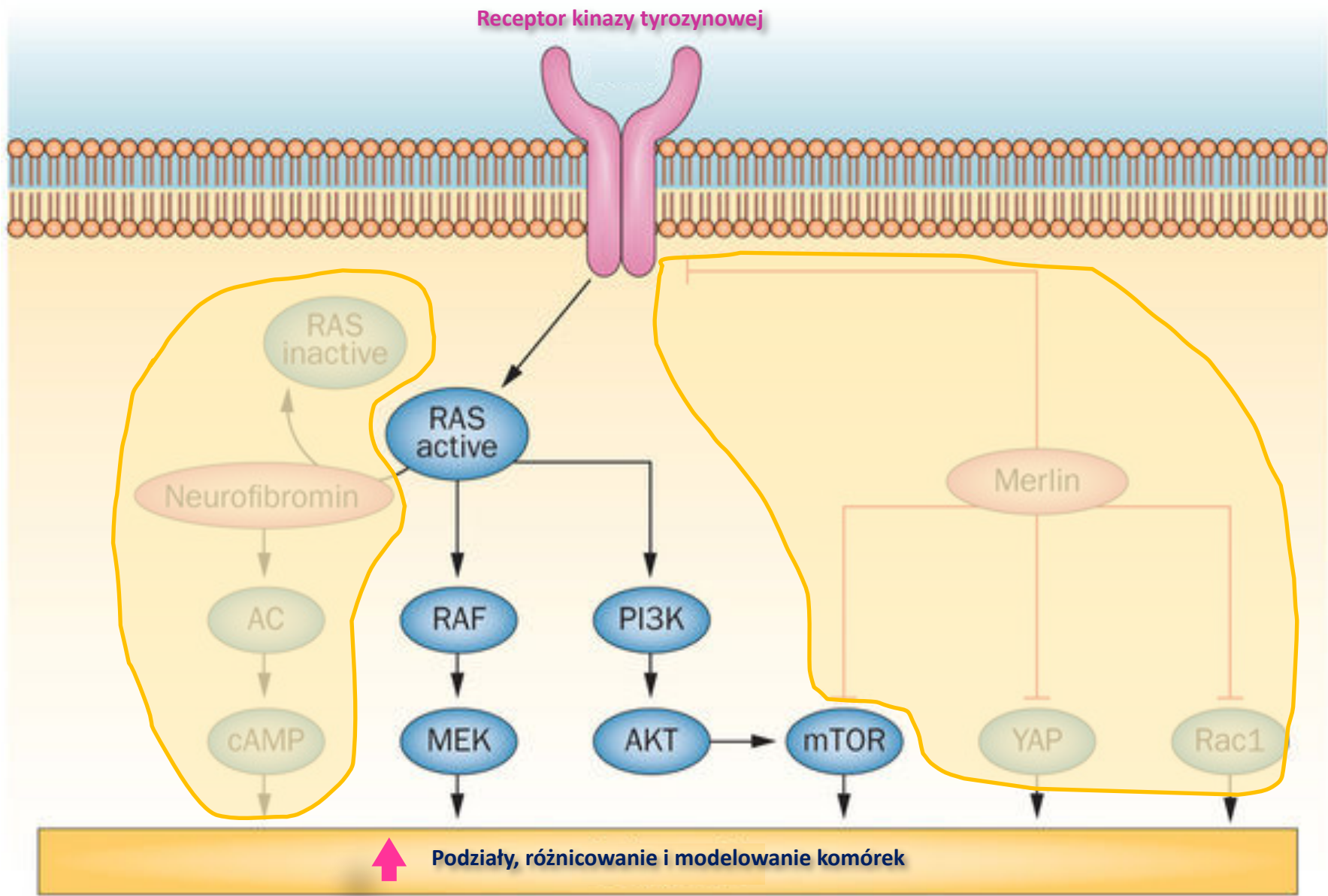

Standard Światowy wymaga przeprowadzenie poszerzonej wielogenowej diagnostyki molekularnej (*panel NGS-NF*) w **KĄŻDYM** przypadku podejrzenia Nf2-SWN (w tym z GUZA w świeżych mutacjach)

NF-y: dlaczego tak różne a jednak razem?

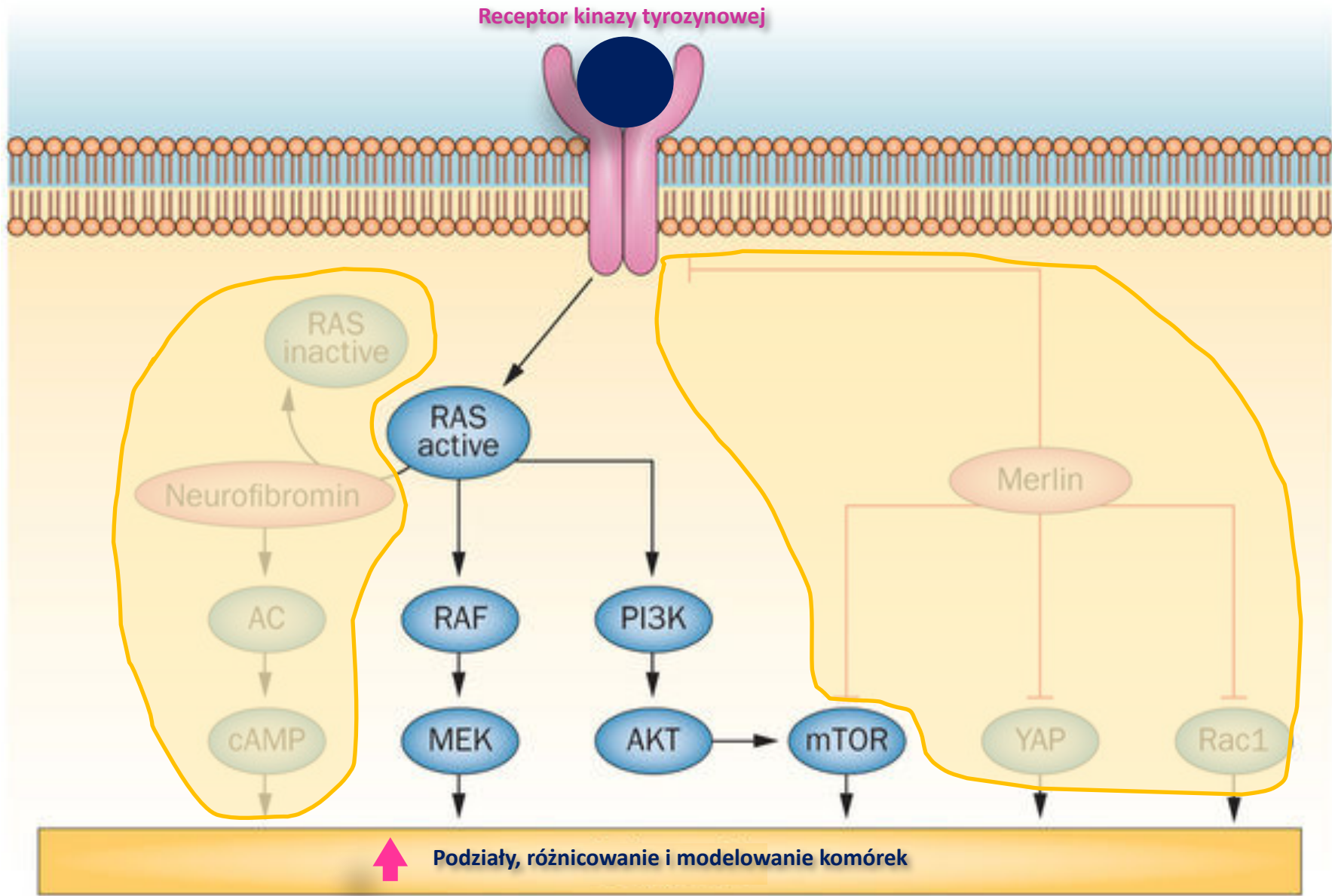

Nf1 i Nf2
to ważne
antyonkogeny
ustrojowe!

Karwacki M W, et al. Coordinated medical care for children with neurofibromatosis type 1 and related RASopathies in Poland. Archives of Medical Science. 2021;17(5):1221-1231

Opracowanie własne Autora

NF-y: dlaczego tak różne a jednak razem?

Nf1 i Nf2
to ważne
antyonkogeny
ustrojowe!

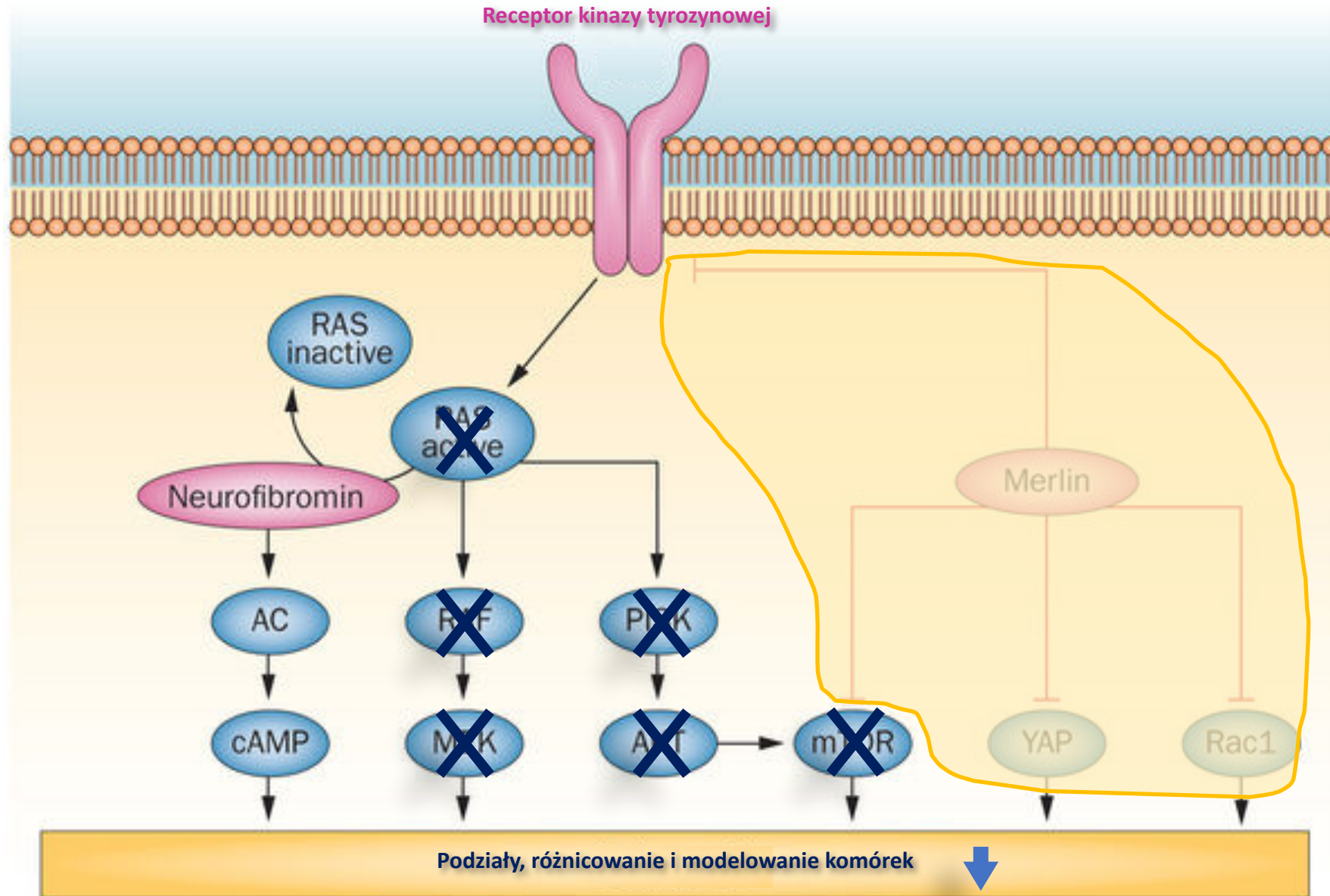
Karwacki M W, et al. Coordinated medical care for children with neurofibromatosis type 1 and related RASopathies in Poland. Archives of Medical Science. 2021;17(5):1221-1231

Opracowanie własne Autora

NF-y: dlaczego tak różne a jednak razem?

Karwacki M W, et al. Coordinated medical care for children with neurofibromatosis type 1 and related RASopathies in Poland. Archives of Medical Science. 2021;17(5):1221-1231

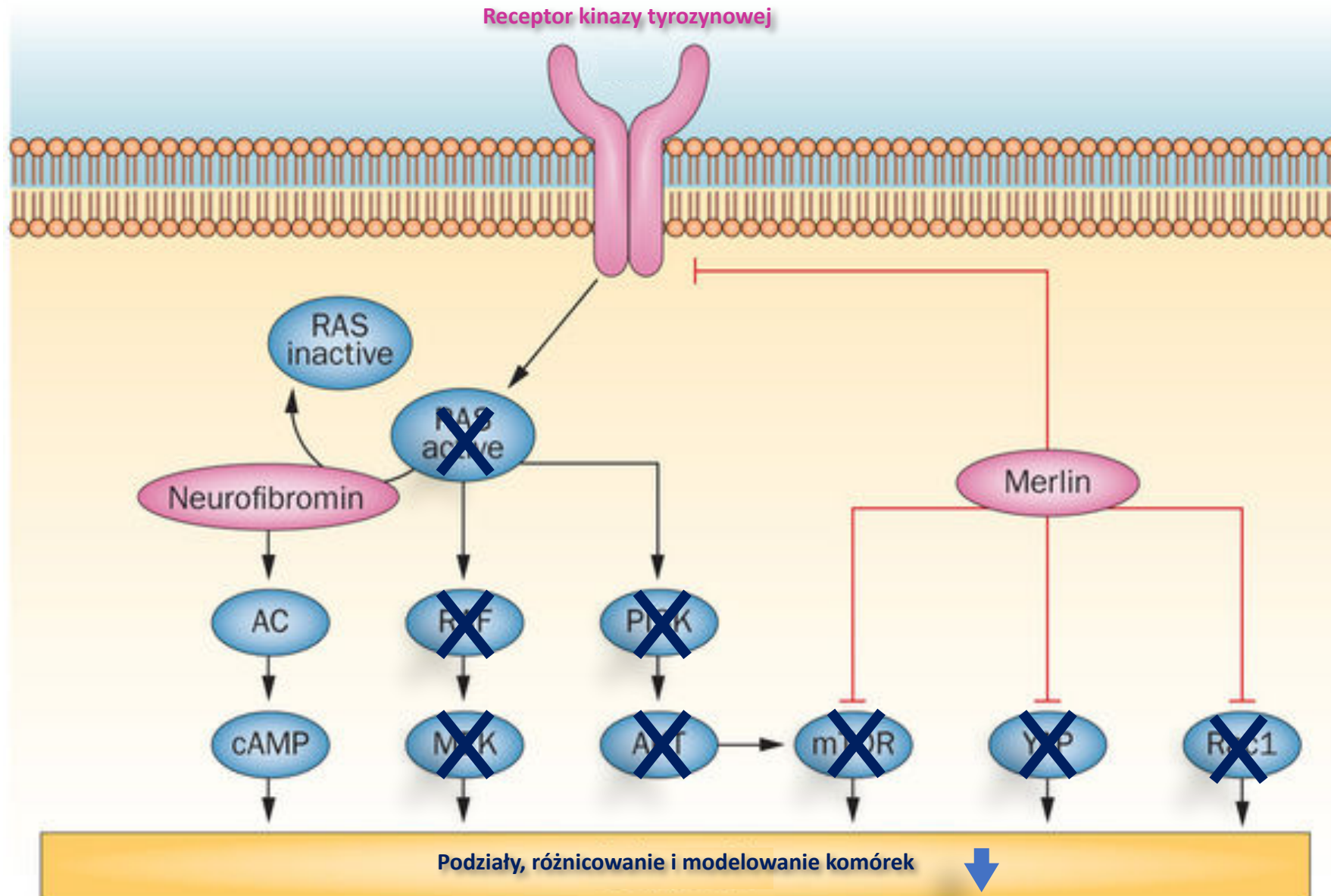
Nf1 i Nf2
to ważne
antyonkogeny
ustrojowe!

Opracowanie własne Autora

NF- γ : dlaczego tak różne a jednak razem?

Karwacki M W, et al. Coordinated medical care for children with neurofibromatosis type 1 and related RASopathies in Poland. Archives of Medical Science. 2021;17(5):1221-1231

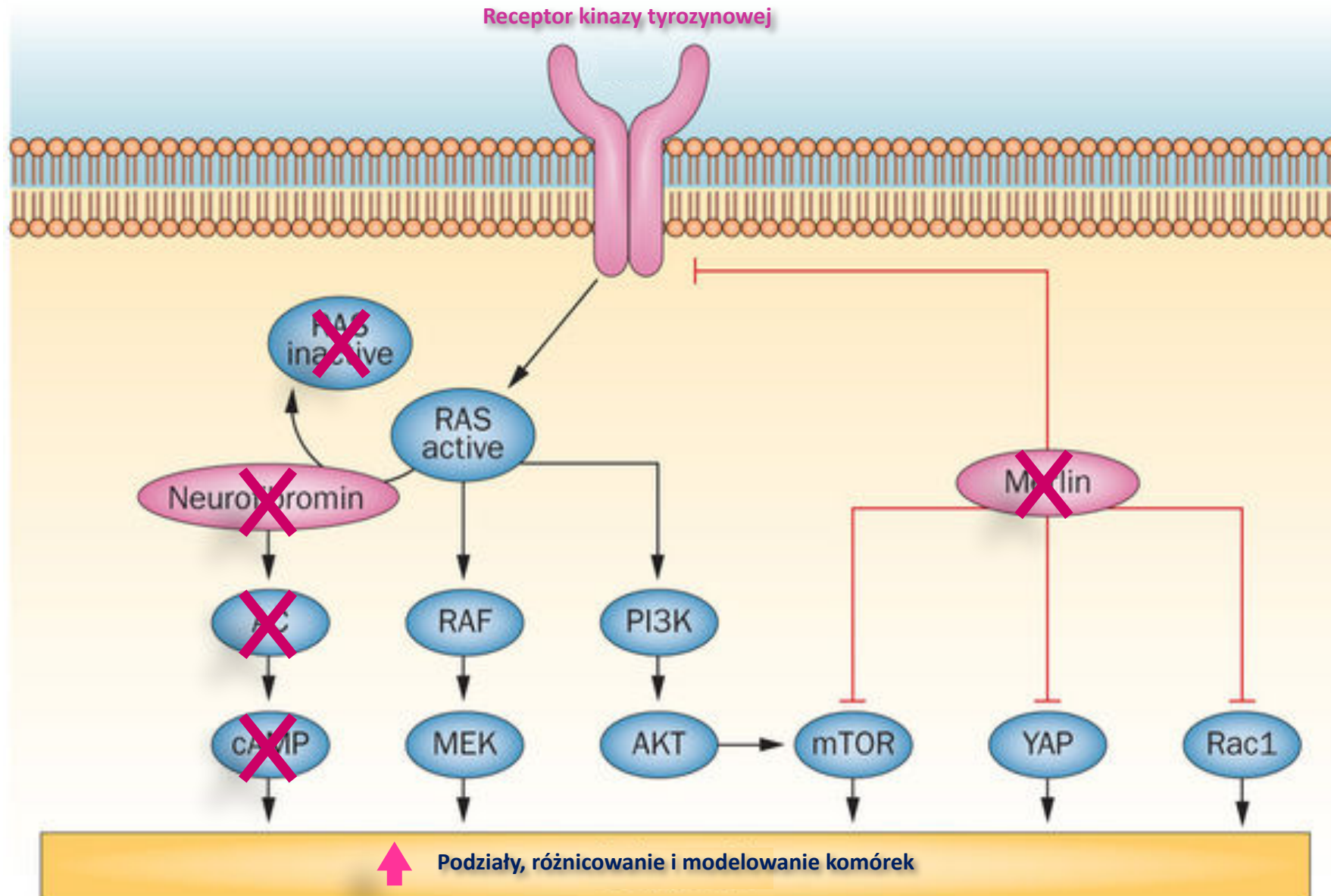
Nf1 i Nf2
to ważne
antyonkogeny
ustrojowe!

Opracowanie własne Autora

NF-y: dlaczego tak różne a jednak razem?

Karwacki M W, et al. Coordinated medical care for children with neurofibromatosis type 1 and related RASopathies in Poland. Archives of Medical Science. 2021;17(5):1221-1231

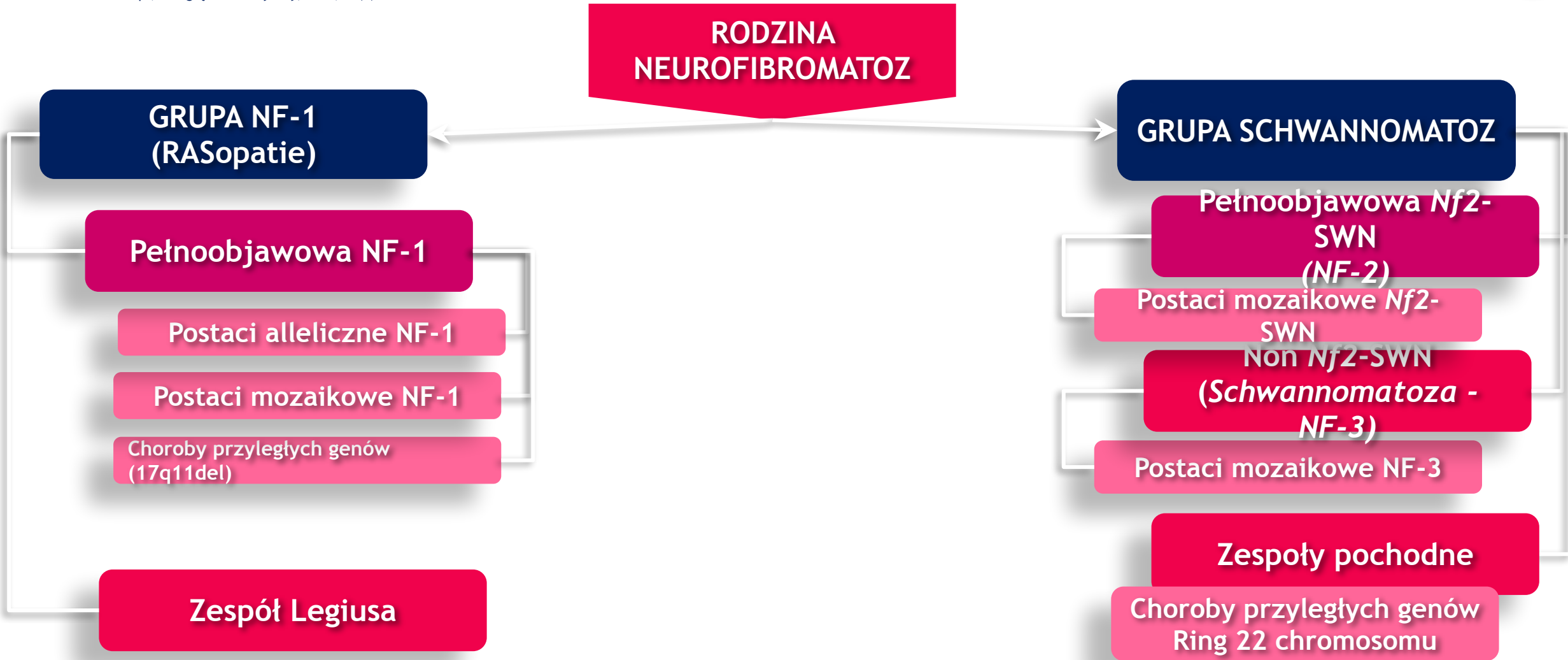
Nf1 i Nf2
to ważne
antyonkogeny
ustrojowe!

Opracowanie własne Autora

Czym są neurofibromatozy?

M.W. Karwacki i wsp.; Przegląd Pediatryczny; 2019, 48(3):152-172

NF-1 - nerwiakowłóknikowość typu 1, NF-2 - nerwiakowłóknikowość typu 2, NF-3 - Schwannomatoza, plamy CAL - skórne plamy o typie „kawy z mlekiem”

Grafika własna
autora

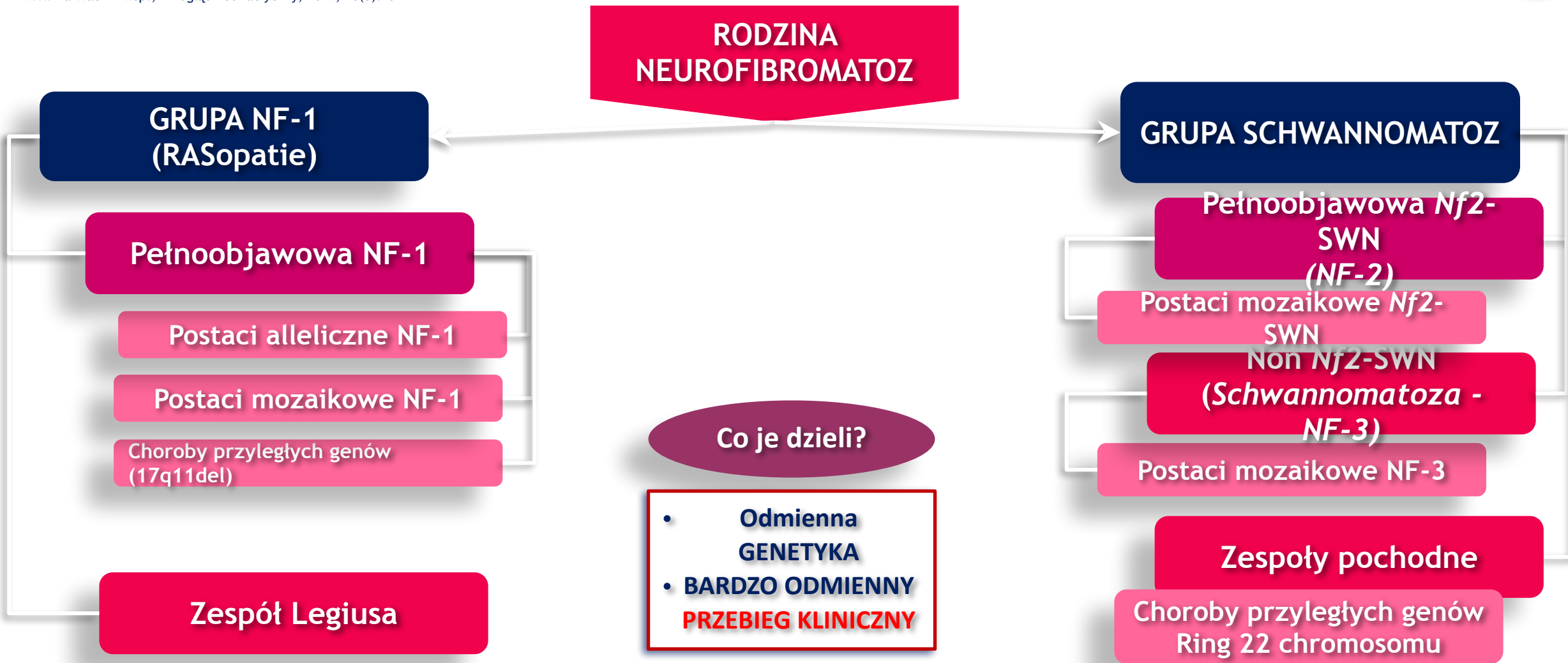
Konferencja NF-Polska: „Nauka, klinika, opieka nad chorym”, 14-15 grudnia 2024 roku

Czym są neurofibromatozy?

M.W. Karwacki i wsp.; Przegląd Pediatryczny; 2019, 48(3):152-172

NF-1 - nerwiakowłóknikowość typu 1, NF-2 - nerwiakowłóknikowość typu 2, NF-3 - Schwannomatoza, plamy CAL - skórne plamy o typie „kawy z mlekiem”

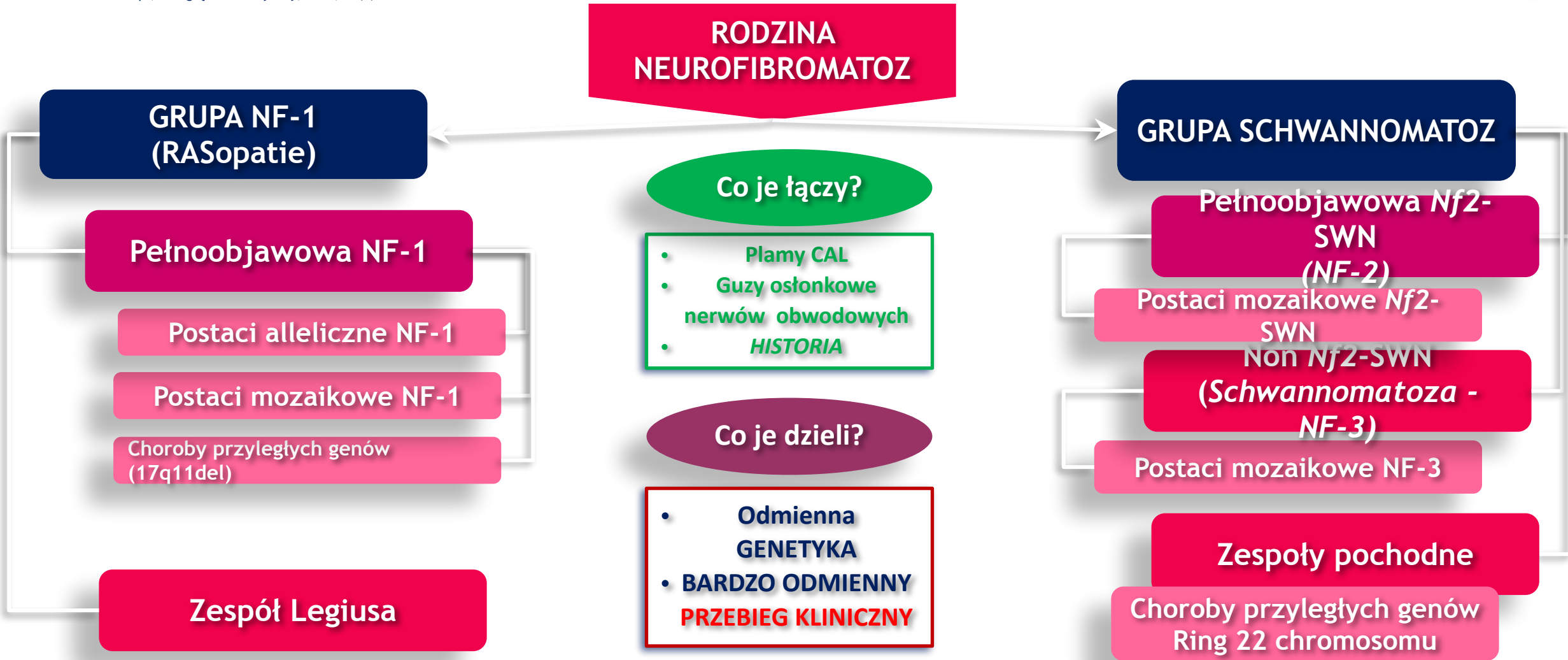
Grafika własna autora

Czym są neurofibromatozy?

M.W. Karwacki i wsp.; Przegląd Pediatryczny; 2019, 48(3):152-172

NF-1 - nerwiakowłóknikowość typu 1, NF-2 - nerwiakowłóknikowość typu 2, NF-3 - Schwannomatoza, plamy CAL - skórne plamy o typie „kawy z mlekiem”

Grafika własna autora

Czym są neurofibromatozy?

M.W. Karwacki i wsp.; Przegląd Pediatryczny; 2019, 48(3):152-172

NF-1 - nerwiakowłóknikowość typu 1, NF-2 - nerwiakowłóknikowość typu 2, NF-3 - Schwannomatoza, plamy CAL - skórne plamy o typie „kawy z mlekiem”

Grafika własna autora

NF-1: CHOROBA PIERWOTNIE NOWOTWOROWA!

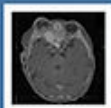
NF-1 - nerwiakowłókniakowość typu 1

Zdjęcie z: <https://www.dailymail.co.uk/news/article-2509678/I-felt-heart-leaving-body-Terribly-disfigured-man-held-Pope-relives-moment-moved-world.html>

NF-1

seizures
brain blood vessel defects
headaches
brain tumors
learning disabilities
macrocephaly - oversized head

optic glioma
(tumor of the nerve)

Lisch nodules
(benign pigmented tumors in the iris)

speech impairments

high blood pressure

freckling
(where skin meets skin: armpits, groin, under the breasts)

neurofibroma
(may appear anywhere on skin)

scoliosis
(abnormal curvature of the spine)

digestive tract neurofibromas
(may cause pain, vomiting, chronic constipation or diarrhea)

café au lait spots
(similar to dark birthmarks - may occur anywhere)

early or delayed puberty
(neurofibromas may increase in size and number and may also occur during pregnancy)

pseudarthrosis
(failure of a fracture to heal)

knock-knees or bowlegs
(genuvalgum or genuvarum)

bone deformities

Other complications may include delay in learning to talk or walk, short stature, poor school performance, increase in size and number of tumors during pregnancy, severe itching, psychosocial burdens, and cancer.

Nf2-SWN

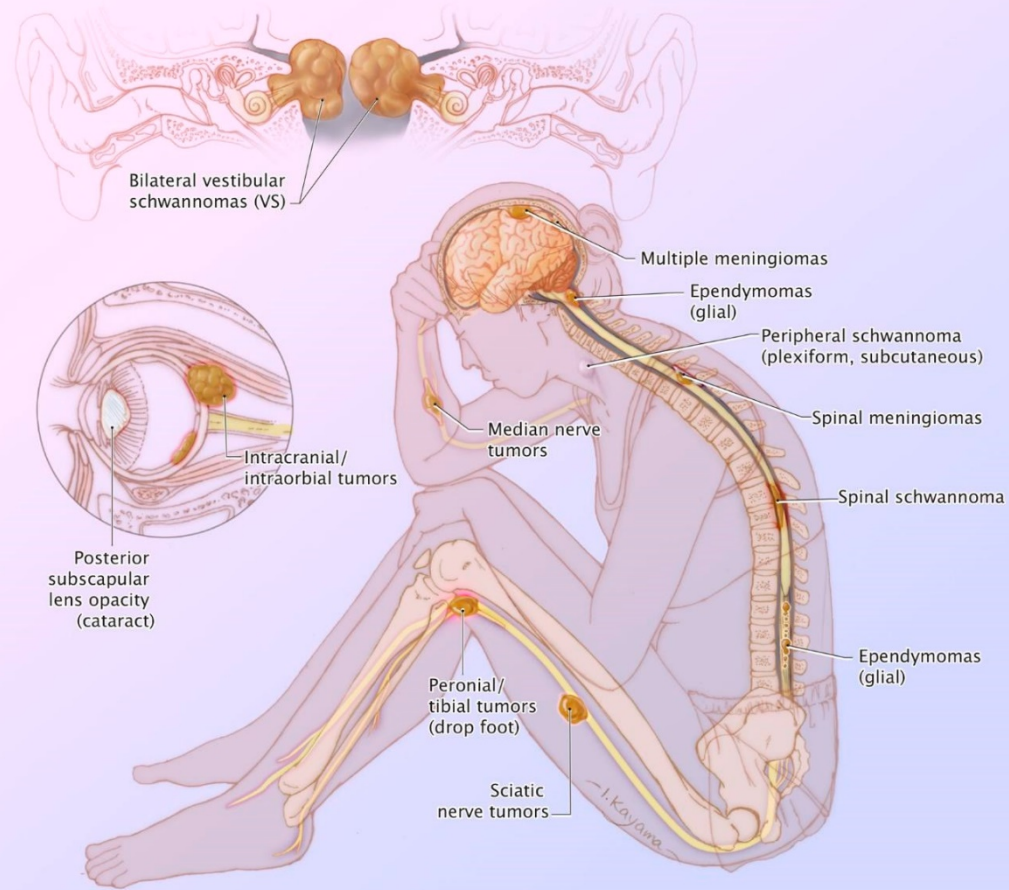
meningioma (and other brain tumors)
cataracts (visual impairment/blindness)
tinnitus (ringing in the ears)
hearing loss (and/or deafness)
bilateral vestibular schwannomas
(acoustic neuromas)

schwannomas of the peripheral nerves and skin tumors

spinal tumors

Balance problems, dizziness, seizures, headaches, and general muscle wasting can be associated with NF2.

Rodzaje nowotworów charakterystyczne dla Nf2-SWN

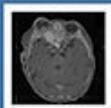

Bachir S, Shah S, Shapiro S, Koehler A, Mahammedi A, Samy RN (2021). "Neurofibromatosis Type 2 (NF2) and the Implications for Vestibular Schwannoma and Meningioma Pathogenesis.". Int J Mol Sci 22 (2)

NF-1

seizures
brain blood vessel defects
headaches
brain tumors
learning disabilities
macrocephaly - oversized head

optic glioma
(tumor of the nerve)

Lisch nodules
(benign pigmented tumors in the iris)

speech impairments

high blood pressure

freckling
(where skin meets skin: armpits, groin, under the breasts)

neurofibroma
(may appear anywhere on skin)

scoliosis
(abnormal curvature of the spine)

digestive tract neurofibromas
(may cause pain, vomiting, chronic constipation or diarrhea)

café au lait spots
(similar to dark birthmarks - may occur anywhere)

early or delayed puberty
(neurofibromas may increase in size and number and may also occur during pregnancy)

pseudarthrosis
(failure of a fracture to heal)

knock-knees or bowlegs
(genuvalgum or genuvarum)

bone deformities

Other complications may include delay in learning to talk or walk, short stature, poor school performance, increase in size and number of tumors during pregnancy, severe itching, psychosocial burdens, and cancer.

Nf2-SWN

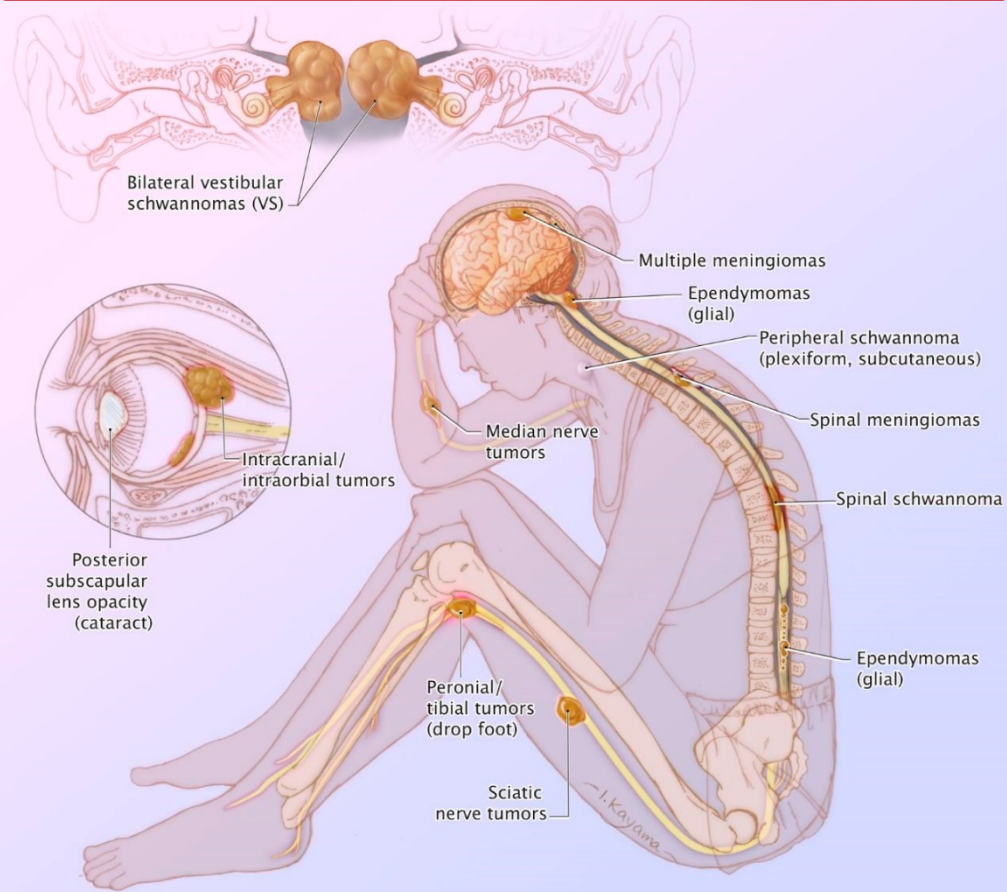
meningioma (and other brain tumors)
cataracts (visual impairment/blindness)
tinnitus (ringing in the ears)
hearing loss (and/or deafness)
bilateral vestibular schwannomas
(acoustic neuromas)

schwannomas of the peripheral nerves and skin tumors

spinal tumors

Balance problems, dizziness, seizures, headaches, and general muscle wasting can be associated with NF2.

Rodzaje nowotworów charakterystyczne dla Nf2-SWN

Bachir S, Shah S, Shapiro S, Koehler A, Mahammedi A, Samy RN (2021). "Neurofibromatosis Type 2 (NF2) and the Implications for Vestibular Schwannoma and Meningioma Pathogenesis.". *Int J Mol Sci* 22 (2)

NF-y: dlaczego tak różne a jednak razem?

RODZINA NEUROFIBROMATOZ		
GRUPA NF-1 (RASopatie)		GRUPA SCHWANNOMATOZ
NF-1 to jedna z najczęstszych ch. rzadkich	częstość	choroby b. rzadkie (Nf2-SWN) i ultraradkie (nonNf2 SWN)
przewlekły, względnie „łagodny” (z wyjątkiem OPG większość problemów >10 r.ż. i w dorosłości)	przebieg	przewlekły, powikłany niepełnosprawnością złożoną (U DZIECI - szybszy i ciężki)
ONKO(neuro)CHIRURGICZNE, ortopedyczne, angiologiczne, „internistyczne” psychiatryczne/PSYCHOLOGICZNE/ EDUKACYJNE, rehabilitacyjne (op. wielospecjalistyczna: dysfiguracja z neuropatią, nowotwory, kifoskolioza, tętniaki, jaskra, kalectwo)	problemy/opieka	NEURO(onko)CHIRURGICZNE, AUDIOLOGICZNE, neurologiczne, okulistyczne psychiatryczne/ psychologiczne/ EDUKACYJNE/SPOŁECZNE (izolacja) (op. długoterminowa: głuchota, niedowidzenie, porażenia, padaczka, świąd, ból, kalectwo)
nerwiakowłókniaki (PNF [!], NFM), OPG	nowotwory	OPONIAKI (atypowe oczodołu!), ependymoma, astrocytoma, schwannoma ([!] VS)
MPNST (8%), BRCA (!), GIST, Pheo, rakowiak, białaczkę (JMML)	ryzyko nowotworów złośliwych	MPNST (?małe), złośliwe glejaki (-GMF?) po RTX (!)

Dlaczego neurofibromatozy to ważna grupa chorób rzadkich?

 Choroby **PIERWOTNIE nowotworowe** (ale dominują **NOWOTWORY ŁAGODNE**, a nie **złośliwe**)

 Zróżnicowane objawy i **wybitnie zmienna ekspresja** kliniczna, nawet w jednej rodzinie (z tym samym wariantem patogennym)

 100% penetracja wariantu patogennego, ale wybitna **zależność** ekspresji klinicznej od **wieku chorego**

 NF-1 to jedna z (naj)częstszych monogenowych chorób człowieka (na całym świecie podobna zapadalność)

 Postaci **MOZAIKOWE**, alleliczne oraz mimikra kliniczna i **skomplikowana genetyka** NF

 Trudności diagnostyczne związane z kardynalnym objawem NF, jakim są **skórne PLAMY KAWY Z MLEKIEM** (CALs), występujące powszechnie także u osób

~~zdrowych i w innych jednostkach nozologicznych~~

Konferencja NF-Polska: „Nauka, klinika, opieka nad chorym”, 14-15 grudnia 2024 roku

W okresie noworodkowym pojedyncze CALs występują:

z częstością 2.5% u rasy kaukaskiej

18% Afroamerykanów (US), przy czym u 8% noworodków rasy negroidalnej występuje >2 CALs

We wczesnym dzieciństwie pojawiają się u 13% rasy kaukaskiej i 27% negroidalnej

W wieku szkolnym stwierdzamy je u >30% dzieci rasy kaukaskiej

U mniej niż 1% zdrowych dzieci stwierdza się 3 lub więcej plam

- jednak 1 lub 2 CALs powszechnie występują u zdrowych dzieci i osób dorosłych rasy kaukaskiej (nawet do 40-60% populacji)

CHOROBY Z CAL

ogółem ponad **120** zespołów klinicznych wg OMIM*

PLAMY CAL MAJĄ ZNACZENIE DIAGNOSTYCZNE

CALs są cechą fenotypu

NEUROFIBROMATOZY
I POCHODNE IM
RASOPATIE

INNE
RASOPATIE
I ZESPOŁY O
ZBLIŻONYM
OBRAZIE
KLINICZNYM

FAKOMATOZY
I ZESPOŁY O
ZBLIŻONYM
OBRAZIE
KLINICZNYM

INNE CHOROBY
W KTÓRYCH
CAL STANOWIĄ
CZĘSTY OBJAW

CHOROBY
W KTÓRYCH
MOGĄ
POJAWIĆ SIĘ
CAL

Opracowanie własne Autora

Karwacki M.: Małe dziecko ze skórnymi plamami koloru kawy z mlekiem: kogo, dlaczego, kiedy i gdzie powinien skierować lekarz pediatra lub lekarz POZ. Stand. Med. Pediatr., 2019; 16: 53–67

PLAMY KAWY Z MLEKIEM (CALs) a ... ... wiek rozpoznania

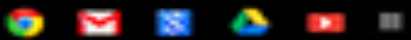
Zdrowy (CZY
NIE?)
noworodek
z CALs?!

*Co to znaczy nie
wiadomo!?*
*Co jest mojemu
dziecku?!*

N F - 1 ! ! !

Skutki mutacji w genie *Nf1*

Karwacki M W, et al. Coordinated medical care for children with neurofibromatosis type 1 and related RASopathies in Poland. Archives of Medical Science. 2021;17(5):1221-1231
M.W. Karwacki i wsp.; Przegląd Pediatryczny, 2019, 48(3):152-172

Grafika własna Autora

OUN- ośrodkowy układ nerwowy, OPG – glejaki nerwu wzrokowego,
NFM – nerwiakowłókniak, PNF – **nerwiakowłókniak splotowaty**,
MPSNST - złośliwe guzy otoczkowe nerwów obwodowych (mięsaki),
BRCA – rak piersi, RMS - rhabdomyosarcoma

Skutki mutacji w genie *Nf1*

Dysfunkcja/wyłączenie NEUROFIBROMINY

NF1 SYMPTOMS:

- seizures
- brain blood vessel defects
- headaches
- brain tumors
- learning disabilities
- macrocephaly - oversized head
- optic glioma (tumor of the nerve)
- Lisch nodules (benign pigmented tumors in the iris)
- speech impairments
- high blood pressure
- freckling (where skin meets skin: armpits, groin, under the breasts)
- neurofibroma (may appear anywhere on skin)
- scoliosis (abnormal curvature of the spine)
- digestive tract neurofibromas (may cause pain, vomiting, chronic constipation or diarrhea)
- café au lait spots (similar to dark birthmarks - may occur anywhere)
- early or delayed puberty (neurofibromas may increase in size and number and may also occur during pregnancy)
- pseudarthrosis (failure of a fracture to heal)
- knock-knees or bowlegs (genuvalgum or genuvarum)
- bone deformities

Other complications may include delay in learning to talk or walk, short stature, poor school performance, increase in size and number of tumors during pregnancy, severe itching, psychosocial burdens, and cancer.

Source: NF, Inc.

Grafika własna Autora

OUN- ośrodkowy układ nerwowy, OPG – glejaki nerwu wzrokowego,
NFM – nerwiakowłókniak, PNF – nerwiakowłókniak spłotowaty,
MPSNST - złośliwe guzy otoczkowe nerwów obwodowych (mięśaki),
BRCA – rak piersi, RMS - rhabdomyosarcoma

Skutki mutacji w genie *Nf1*

Karwacki M W, et al. Coordinated medical care for children with neurofibromatosis type 1 and related RASopathies in Poland. Archives of Medical Science. 2021;17(5):1221-1231
M.W. Karwacki i wsp.; Przegląd Pediatryczny, 2019, 48(3):152-172

OUN- ośrodkowy układ nerwowy, OPG – glejaki nerwu wzrokowego,
NFM – nerwiakowłókniak, PNF – **nerwiakowłókniak splotowaty**,
MPSNST - złośliwe guzy otoczkowe nerwów obwodowych (mięsaki),
BRCA – rak piersi, RMS - rhabdomyosarcoma

Skutki mutacji w genie *Nf1*

Karwacki M W, et al. Coordinated medical care for children with neurofibromatosis type 1 and related RASopathies in Poland. Archives of Medical Science. 2021;17(5):1221-1231
M.W. Karwacki i wsp.; Przegląd Pediatryczny, 2019, 48(3):152-172

Dysfunkcja/wyłączenie **NEUROFIBROMINY**

NOWOTWORZENIE

łagodne guzy ośtonkowe (**NFM, PNF**)

Wysokozróżnicowane glejaki OUN, OPG

Mięsaki (**MPSNST!**; **RMS**) i inne nowotwory złośliwe (**BRCA!**)

Skutki mutacji w genie *Nf1*

Dysfunkcja/wyłączenie NEUROFIBROMINY

NOWOTWORZENIE

łagodne guzy osłonkowe (NFM, PNF)

wysokozróżnicowane glejaki OUN, OPG

Mięsaki (MPSNST!; RMS) i inne nowotwory złośliwe (BRCA!)

ZABURZENIA ROZWOJU MÓZGU

Procesy zapamiętywania i uczenia się

Zdolność myślenia abstrakcyjnego

Zab. zachowania (spektrum autyzmu – ADHD-like)

Skutki mutacji w genie *Nf1*

Dysfunkcja/wyłączenie NEUROFIBROMINY

NOWOTWORZENIE

łagodne guzy ośłonkowe (NFM, PNF)

wysokozróżnicowane glejaki OUN, OPG

Mięsaki (MPSNST!; RMS) i inne nowotwory złośliwe (BRCA!)

ZABURZENIA ROZWOJU MÓZGU

Procesy zapamiętywania i uczenia się

Zdolność myślenia abstrakcyjnego

Zab. zachowania (spektrum autyzmu – ADHD-like)

ZABURZENIA ROZWOJU TKANKI ŁACZNEJ

Dysplazja kostna z zab. tworzenia macierzy

Dysfunkcja aparatu więzadłowego stawów

Zab. śródbłonna naczyniowego (tętniaki)

Ważniejsze inne

Niskorosłość złożona, przedwczesne/opóźnione dojrzewanie (M/K) i przedwczesne przekwitanie (K), nieistotne wady serca, ...

NEUROFIBROMATOZA t. 1.: od objawu (CALs) do powikłań?

Objawy NF-1 w zależności od wieku

Urodziny

Wczesne dzieciństwo

Okres szkolny... ..młodzieńczy

D o r o s ł o ś ć

MPNST – złośliwy guz osłonek nerwów obwodowych (mięsak)

GIST – guzy podścielikowe przewodu pokarmowego

Pheo – guz chromochłonny

Glejak o małej (LG) lub dużej (HG) złośliwości

Karwacki M W, et al. Coordinated medical care for children with neurofibromatosis type 1 and related RASopathies in Poland. Archives of Medical Science. 2021;17(5):1221-1231

M.W. Karwacki i wsp.; Przegląd Pediatryczny; 2019, 48(3):152-172

NEUROFIBROMATOZA t. 1.: od objawu (CALs) do powikłań?

Objawy NF-1 w zależności od wieku

Plamy CAL

Nerwiakowłókniaki splotowate

Stawy rzekome podudzi

Dysplazja kostna (piszczel)

Urodziny

Wczesne dzieciństwo

Okres szkolny... ..młodzieńczy

D o r o s ł o ś ć

MPNST – złośliwy guz osłonek nerwów obwodowych (mięsak)

GIST – guzy podścielikowe przewodu pokarmowego

Pheo – guz chromochłonny

Glejaki o małej (LG) lub dużej (HG) złośliwości

Karwacki M W, et al. Coordinated medical care for children with neurofibromatosis type 1 and related RASopathies in Poland. Archives of Medical Science. 2021;17(5):1221-1231

M.W. Karwacki i wsp.; Przegląd Pediatryczny; 2019, 48(3):152-172

NEUROFIBROMATOZA t. 1.: od objawu (CALs) do powikłań?

Objawy NF-1 w zależności od wieku

Plamy CAL

Nerwiakowłókniaki splotowate

Stawy rzekome podudzi

Dysplazja kostna (piszczel)

Urodziny

Wczesne dzieciństwo

Okres szkolny... ..młodzieńczy

D o r o s ł o ś ć

Zaburzenia rozwojowe (mowa)

Trudności edukacyjne

Spektrum autyzmu (Asperger)

Zab. ADHD podobne i skupienia uwagi

Glejaki nerwów wzrokowych

MPNST – złośliwy guz osłonek nerwów obwodowych (mięsak)

GIST – guzy podścielikowe przewodu pokarmowego

Pheo – guz chromochłonny

Glejaki o małej (LG) lub dużej (HG) złośliwości

Karwacki M W, et al. Coordinated medical care for children with neurofibromatosis type 1 and related RASopathies in Poland. Archives of Medical Science. 2021;17(5):1221-1231

M.W. Karwacki i wsp.; Przegląd Pediatryczny; 2019, 48(3):152-172

NEUROFIBROMATOZA t. 1.: od objawu (CALs) do powikłań?

Objawy NF-1 w zależności od wieku

Plamy CAL

Nerwiakowłókniaki splotowate
Stawy rzekome podudzi
Dysplazja kostna (piszczel)

Glejaki mózgu „Low Grade –LG”
Guzki Lischa
Nakrapianie pach i pachwin
Kifoskolioza (garb)
Nerwiakowłókniaki okołokręgosłupowe
Nerwiakowłókniaki skórne
Nerwiakowłókniaki splotowate (?)

Urodziny

Wczesne dzieciństwo

Okres szkolny...

...młodzieńczy

D o r o s ł o ś ć

Zaburzenia rozwojowe (mowa)

Trudności edukacyjne

Spektrum autyzmu (Asperger)

Zab. ADHD podobne i skupienia uwagi

Glejaki nerwów wzrokowych

MPNST – złośliwy guz osłonek nerwów obwodowych (mięsak)

GIST – guzy podścielikowe przewodu pokarmowego

Pheo – guz chromochłonny

Glejaki o małej (LG) lub dużej (HG) złośliwości

Karwacki M W, et al. Coordinated medical care for children with neurofibromatosis type 1 and related RASopathies in Poland. Archives of Medical Science. 2021;17(5):1221-1231

M.W. Karwacki i wsp.; Przegląd Pediatryczny; 2019, 48(3):152-172

NEUROFIBROMATOZA t. 1.: od objawu (CALs) do powikłań?

Objawy NF-1 w zależności od wieku

Plamy CAL

Nerwiakowłókniaki splotowate
Stawy rzekome podudzi
Dysplazja kostna (piszczel)

Glejaki mózgu „Low Grade –LG”
Guzki Lischa
Nakrapianie pach i pachwin
Kifoskolioza (garb)
Nerwiakowłókniaki okołokręgosłupowe
Nerwiakowłókniaki skórne
Nerwiakowłókniaki splotowate (?)

Urodziny

Wczesne dzieciństwo

Okres szkolny... ..młodzieńczy

D o r o s ł o ś ć

Zaburzenia rozwojowe (mowa)
Trudności edukacyjne
Spektrum autyzmu (Asperger)
Zab. ADHD podobne i skupienia uwagi
Glejaki nerwów wzrokowych

MPNST
Rak piersi
Glejaki mózgu LG => Glejaki HG
GIST, Pheo,...
Tętniaki

MPNST – złośliwy guz osłonek nerwów obwodowych (mięsak)
GIST – guzy podścielikowe przewodu pokarmowego
Pheo – guz chromochłonny
Glejaki o małej (LG) lub dużej (HG) złośliwości

Karwacki M W, at al. Coordinated medical care for children with neurofibromatosis type 1 and related RASopathies in Poland. Archives of Medical Science. 2021;17(5):1221-1231

M.W. Karwacki i wsp.; Przegląd Pediatryczny; 2019, 48(3):152-172

Dlaczego dorośli z NF-1 mogą być ważniejsi niż dzieci?

Diaz E, Bergqvist C, Peiffer B, et al. In-hospital clinical features, morbidity and mortality of patients with neurofibromatosis 1 in France: a nationwide, population-based retrospective cohort study. J Invest Dermatol. Published online May 29, 2023. doi:10.1016/j.jid.2023.04.034

In a nationwide, 2023 retrospective cohort study using the French hospital administrative database showed that among NF-1 patients:

22.9% were diagnosed with a **comorbidity** or NF1-associated **complication** or disease

10.9% had neuropathic/neurologic issues, 5.4% had orthopedic problems, and 3% had pain

22.8% of patients were diagnosed with **neoplasms (10x)**, which were mostly **benign (15.5%)**

9.1% of NF1 patients were diagnosed with **cancer**

most commonly of the central nervous system (1.9%), mesothelial and soft tissues (1.7%), digestive organs (1.6%), and peripheral nerves and autonomic nervous system (1.2%)

BREAST CANCER had the highest standardized incidence ratio (SIR) among patients aged **30-39** years, with nearly a 5-fold increase

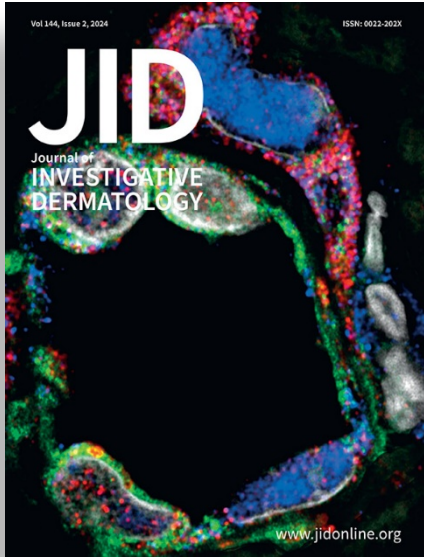
Mortality was increased in patients with NF1, with a standardized **mortality ratio of 4.14** (95% CI, 3.71-4.56)

Dlaczego dorośli z NF-1 mogą być ważniejsi niż dzieci?

Diaz E, Bergqvist C, Peiffer B, et al. In-hospital clinical features, morbidity and mortality of patients with neurofibromatosis 1 in France: a nationwide, population-based retrospective cohort study. J Invest Dermatol. Published online May 29, 2023. doi:10.1016/j.jid.2023.04.034

NF-1 to podstępna, ale NIE KONIECZNIE ciężka choroba...

In a nationwide, 2023 retrospective cohort study using the French hospital administrative database showed that among NF-1 patients:

22.9% were diagnosed with a **comorbidity** or NF1-associated **complication** or disease

10.9% had neuropathic/neurologic issues, 5.4% had orthopedic problems, and 3% had pain

22.8% of patients were diagnosed with **neoplasms (10x)**, which were mostly **benign (15.5%)**

9.1% of NF1 patients were diagnosed with **cancer**

most commonly of the central nervous system (1.9%), mesothelial and soft tissues (1.7%), digestive organs (1.6%), and peripheral nerves and autonomic nervous system (1.2%)

BREAST CANCER had the highest standardized incidence ratio (SIR) among patients aged **30-39** years, with nearly a 5-fold increase

Mortality was increased in patients with NF1, with a standardized **mortality ratio of 4.14** (95% CI, 3.71-4.56)

Ryzyko rozwoju nowotworów złośliwych w NF-1

Elina Uusitalo, Matti Rantanen, Roope A. Kallionpää, Minna Pöyhönen, Jussi Leppävirta, Heli Ylä-Outinen, Vincent M. Riccardi, Eero Pukkala, Janne Pitkääniemi, Sirkku Peltonen, Juha Peltonen, Distinctive Cancer Associations in Patients With Neurofibromatosis Type 1, Journal of Clinical Oncology 2016 34:17, 1978-1986

Table 3. Observed and Expected Numbers of Cancer Cases and SIRs With 95% CIs Among Finnish Patients With NF1 from 1987 to 2012, by Cancer Type

Primary Cancer Type	ICD-10 Code	Observed	Expected	SIR	95% CI	P
All sites	All*	244	48.5	5.03	4.42 to 5.71	< .001
NF1 specific						
Brain, CNS	C70-72, D32-33, D42-43	91	2.43	37.5	30.2 to 46.0	< .001
Soft tissues	C48-49	17	0.39	43.5	25.4 to 69.7	< .001
Autonomic nervous system	C47	46	0.03	1,490	1,091 to 1,987	< .001
All sites excluding NF1 specific		90	45.6	1.97	1.59 to 2.41	< .001
Male		38	19.4	1.96	1.40 to 2.65	< .001
Female		52	26.2	1.98	1.49 to 2.57	< .001
Mouth, pharynx	C00-14	3	0.93	3.21	0.66 to 9.39	.11
Digestive organs	C15-26	15	8.19	1.83	1.02 to 3.02	.03
Respiratory organs	C30-39	5	3.99	1.25	0.41 to 2.93	.80
Breast	C50	31	10.2	3.04	2.06 to 4.31	< .001
Female genital organs	C51-58	2	3.56	0.56	0.07 to 2.03	.57
Male genital organs	C60-63	10	6.13	1.63	0.78 to 3.00	.17
Urinary organs	C64-68	2	2.83	0.71	0.09 to 2.56	.85
Melanoma of skin	C43	3	1.90	1.58	0.32 to 4.60	.67
Skin, nonmelanoma	C44	1	1.26	0.80	0.02 to 4.44	.83
Eye	C69	1	0.11	8.79	0.22 to 49.0	.25
Thyroid gland	C73	3	1.11	2.71	0.56 to 7.93	.18
Other endocrine glands	C74-75	2	0.08	24.4	2.95 to 88.0	< .001
Adrenal medulla	C74.1	2	0.03	74.3	9.00 to 268	< .001
Lymphoid and hematopoietic tissue	C81-96	5	4.2	1.19	0.39 to 2.78	.88
Ill-defined or unknown	C76, C80	7	0.85	8.21	3.3 to 16.9	< .001
MPNST	9540/3, 9560/3†	58	0.03	2,056	1,561 to 2,658	< .001
GIST	8936†	3	0.09	34.2	7.04 to 99.8	< .001
Malignant fibrous histiocytoma	8830/3†	3	0.06	51.2	10.6 to 150	< .001
Rhabdomyosarcoma	8900/3†	1	0.02	45.3	1.15 to 253	.001

NOTE. C47, C48-49, and C70-72 are here referred to as NF1-specific cancer sites. ICD-O-3 coding is used to further analyze the cancer types observed. Abbreviations: GIST, gastrointestinal stromal tumor; ICD-10, International Classification of Diseases, Tenth Revision; ICD-O-3, International Classification of Diseases for Oncology, 3rd Edition; MPNST, malignant peripheral nerve sheath tumor; NF1, neurofibromatosis type 1. SIR, standardized incidence ratio.

*All sites: C00-96, D32-33, D42-43.

†ICD-O-3 codes. These cases are also included in ICD-10 classes above.

Ryzyko rozwoju nowotworów złośliwych w NF-1

Elina Uusitalo, Matti Rantanen, Roope A. Kallionpää, Minna Pöyhönen, Jussi Leppävirta, Heli Ylä-Outinen, Vincent M. Riccardi, Eero Pukkala, Janne Pitkääniemi, Sirkku Peltonen, Juha Peltonen, Distinctive Cancer Associations in Patients With Neurofibromatosis Type 1, Journal of Clinical Oncology 2016 34:17, 1978-1986

Table 3. Observed and Expected Numbers of Cancer Cases and SIRs With 95% CIs Among Finnish Patients With NF1 from 1987 to 2012, by Cancer Type

Primary Cancer Type	ICD-10 Code	Observed	Expected	SIR	95% CI	P
All sites	All*	244	48.5	5.03	4.42 to 5.71	< .001
NF1 specific						
Brain, CNS	C70-72, D32-33, D42-43	91	2.43	37.5	30.2 to 46.0	< .001
Soft tissues	C48-49	17	0.39	43.5	25.4 to 69.7	< .001
Autonomic nervous system	C47	46	0.03	1,490	1,091 to 1,987	< .001
All sites excluding NF1 specific		90	45.6	1.97	1.59 to 2.41	< .001
Male		38	19.4	1.96	1.40 to 2.65	< .001
Female		52	26.2	1.98	1.49 to 2.57	< .001
Mouth, pharynx	C00-14	3	0.93	3.21	0.66 to 9.39	.11
Digestive organs	C15-26	15	8.19	1.83	1.02 to 3.02	.03
Respiratory organs	C30-39	5	3.99	1.25	0.41 to 2.93	.80
Breast	C50	31	10.2	3.04	2.06 to 4.31	< .001
Female genital organs	C51-58	2	3.56	0.56	0.07 to 2.03	.57
Male genital organs	C60-63	10	6.13	1.63	0.78 to 3.00	.17
Urinary organs	C64-68	2	2.83	0.71	0.09 to 2.56	.85
Melanoma of skin	C43	3	1.90	1.58	0.32 to 4.60	.67
Skin, nonmelanoma	C44	1	1.26	0.80	0.02 to 4.44	.83
Eye	C69	1	0.11	8.79	0.22 to 49.0	.25
Thyroid gland	C73	3	1.11	2.71	0.56 to 7.93	.18
Other endocrine glands	C74-75	2	0.08	24.4	2.95 to 88.0	< .001
Adrenal medulla	C74.1	2	0.03	74.3	9.00 to 268	< .001
Lymphoid and hematopoietic tissue	C81-96	5	4.2	1.19	0.39 to 2.78	.88
Ill-defined or unknown	C76, C80	7	0.85	8.21	3.3 to 16.9	< .001
MPNST	9540/3, 9560/3†	58	0.03	2,056	1,561 to 2,658	< .001
GIST	8936†	3	0.09	34.2	7.04 to 99.8	< .001
Malignant fibrous histiocytoma	8830/3†	3	0.06	51.2	10.6 to 150	< .001
Rhabdomyosarcoma	8900/3†	1	0.02	45.3	1.15 to 253	.001

NOTE. C47, C48-49, and C70-72 are here referred to as NF1-specific cancer sites. ICD-O-3 coding is used to further analyze the cancer types observed.

Abbreviations: GIST, gastrointestinal stromal tumor; ICD-10, International Classification of Diseases, Tenth Revision; ICD-O-3, International Classification of Diseases for Oncology, 3rd Edition; MPNST, malignant peripheral nerve sheath tumor; NF1, neurofibromatosis type 1

*All sites: C00-96, D32-33, D42-43.

†ICD-O-3 codes. These cases are also included in ICD-10 classes above.

SIR, standardized incidence ratio.

Ryzyko rozwoju nowotworów złośliwych w NF-1

Elina Uusitalo, Matti Rantanen, Roope A. Kallionpää, Minna Pöyhönen, Jussi Leppävirta, Heli Ylä-Outinen, Vincent M. Riccardi, Eero Pukkala, Janne Pitkääniemi, Sirkku Peltonen, Juha Peltonen, Distinctive Cancer Associations in Patients With Neurofibromatosis Type 1, Journal of Clinical Oncology 2016 34:17, 1978-1986

Table 3. Observed and Expected Numbers of Cancer Cases and SIRs With 95% CIs Among Finnish Patients With NF1 from 1987 to 2012, by Cancer Type

Primary Cancer Type	ICD-10 Code	Observed	Expected	SIR	95% CI	P
All sites	All*	244	48.5	5.03	4.42 to 5.71	< .001
NF1 specific						
Brain, CNS	C70-72, D32-33, D42-43	91	2.43	37.5	30.2 to 46.0	< .001
Soft tissues	C48-49	17	0.39	43.5	25.4 to 69.7	< .001
Autonomic nervous system	C47	46	0.03	1,490	1,091 to 1,987	< .001
All sites excluding NF1 specific		90	45.6	1.97	1.59 to 2.41	< .001
Male		38	19.4	1.96	1.40 to 2.65	< .001
Female		52	26.2	1.98	1.49 to 2.57	< .001
Mouth, pharynx	C00-14	3	0.93	3.21	0.66 to 9.39	.11
Digestive organs	C15-26	15	8.19	1.83	1.02 to 3.02	.03
Respiratory organs	C30-39	5	3.99	1.25	0.41 to 2.93	.80
Breast	C50	31	10.2	3.04	2.06 to 4.31	< .001
Female genital organs	C51-58	2	3.56	0.56	0.07 to 2.03	.57
Male genital organs	C60-63	10	6.13	1.63	0.78 to 3.00	.17
Urinary organs	C64-68	2	2.83	0.71	0.09 to 2.56	.85
Melanoma of skin	C43	3	1.90	1.58	0.32 to 4.60	.67
Skin, nonmelanoma	C44	1	1.26	0.80	0.02 to 4.44	.83
Eye	C69	1	0.11	8.79	0.22 to 49.0	.25
Thyroid gland	C73	3	1.11	2.71	0.56 to 7.93	.18
Other endocrine glands	C74-75	2	0.08	24.4	2.95 to 88.0	< .001
Adrenal medulla	C74.1	2	0.03	74.3	9.00 to 268	< .001
Lymphoid and hematopoietic tissue	C81-96	5	4.2	1.19	0.39 to 2.78	.88
Ill-defined or unknown	C76, C80	7	0.85	8.21	3.3 to 16.9	< .001
MPNST	9540/3, 9560/3†	58	0.03	2,056	1,561 to 2,658	< .001
GIST	8936†	3	0.09	34.2	7.04 to 99.8	< .001
Malignant fibrous histiocytoma	8830/3†	3	0.06	51.2	10.6 to 150	< .001
Rhabdomyosarcoma	8900/3†	1	0.02	45.3	1.15 to 253	.001

NOTE. C47, C48-49, and C70-72 are here referred to as NF1-specific cancer sites. ICD-O-3 coding is used to further analyze the cancer types observed. Abbreviations: GIST, gastrointestinal stromal tumor; ICD-10, International Classification of Diseases, Tenth Revision; ICD-O-3, International Classification of Diseases for Oncology, 3rd Edition; MPNST, malignant peripheral nerve sheath tumor; NF1, neurofibromatosis type 1. SIR, standardized incidence ratio.

*All sites: C00-96, D32-33, D42-43.

†ICD-O-3 codes. These cases are also included in ICD-10 classes above.

Ryzyko rozwoju nowotworów złośliwych w NF-1

Elina Uusitalo, Matti Rantanen, Roope A. Kallionpää, Minna Pöyhönen, Jussi Leppävirta, Heli Ylä-Outinen, Vincent M. Riccardi, Eero Pukkala, Janne Pitkääniemi, Sirkku Peltonen, Juha Peltonen, Distinctive Cancer Associations in Patients With Neurofibromatosis Type 1, Journal of Clinical Oncology 2016 34:17, 1978-1986

Table 3. Observed and Expected Numbers of Cancer Cases and SIRs With 95% CIs Among Finnish Patients With NF1 from 1987 to 2012, by Cancer Type

Primary Cancer Type	ICD-10 Code	Observed	Expected	SIR	95% CI	P
All sites	All*	244	48.5	5.03	4.42 to 5.71	< .001
NF1 specific						
Brain, CNS	C70-72, D32-33, D42-43	91	2.43	37.5	30.2 to 46.0	< .001
Soft tissues	C48-49	17	0.39	43.5	25.4 to 69.7	< .001
Autonomic nervous system	C47	46	0.03	1,490	1,091 to 1,987	< .001
All sites excluding NF1 specific		90	45.6	1.97	1.59 to 2.41	< .001
Male		38	19.4	1.96	1.40 to 2.65	< .001
Female		52	26.2	1.98	1.49 to 2.57	< .001
Mouth, pharynx	C00-14	3	0.93	3.21	0.66 to 9.39	.11
Digestive organs	C15-26	15	8.19	1.83	1.02 to 3.02	.03
Respiratory organs	C30-39	5	3.99	1.25	0.41 to 2.93	.80
Breast	C50	31	10.2	3.04	2.06 to 4.31	< .001
Female genital organs	C51-58	2	3.56	0.56	0.07 to 2.03	.57
Male genital organs	C60-63	10	6.13	1.63	0.78 to 3.00	.17
Urinary organs	C64-68	2	2.83	0.71	0.09 to 2.56	.85
Melanoma of skin	C43	3	1.90	1.58	0.32 to 4.60	.67
Skin, nonmelanoma	C44	1	1.26	0.80	0.02 to 4.44	.83
Eye	C69	1	0.11	8.79	0.22 to 49.0	.25
Thyroid gland	C73	3	1.11	2.71	0.56 to 7.93	.18
Other endocrine glands	C74-75	2	0.08	24.4	2.95 to 88.0	< .001
Adrenal medulla	C74.1	2	0.03	74.3	9.00 to 268	< .001
Lymphoid and hematopoietic tissue	C81-96	5	4.2	1.19	0.39 to 2.78	.88
Ill-defined or unknown	C76, C80	7	0.85	8.21	3.3 to 16.9	< .001
MPNST	9540/3, 9560/3†	58	0.03	2,056	1,561 to 2,658	< .001
GIST	8936†	3	0.09	34.2	7.04 to 99.8	< .001
Malignant fibrous histiocytoma	8830/3†	3	0.06	51.2	10.6 to 150	< .001
Rhabdomyosarcoma	8900/3†	1	0.02	45.3	1.15 to 253	.001

NOTE. C47, C48-49, and C70-72 are here referred to as NF1-specific cancer sites. ICD-O-3 coding is used to further analyze the cancer types observed. Abbreviations: GIST, gastrointestinal stromal tumor; ICD-10, International Classification of Diseases, Tenth Revision; ICD-O-3, International Classification of Diseases for Oncology, 3rd Edition; MPNST, malignant peripheral nerve sheath tumor; NF1, neurofibromatosis type 1. SIR, standardized incidence ratio.

*All sites: C00-96, D32-33, D42-43.

†ICD-O-3 codes. These cases are also included in ICD-10 classes above.

Ryzyko rozwoju nowotworów złośliwych w NF-1

Elina Uusitalo, Matti Rantanen, Roope A. Kallionpää, Minna Pöyhönen, Jussi Leppävirta, Heli Ylä-Outinen, Vincent M. Riccardi, Eero Pukkala, Janne Pitkääniemi, Sirkku Peltonen, Juha Peltonen, Distinctive Cancer Associations in Patients With Neurofibromatosis Type 1, Journal of Clinical Oncology 2016 34:17, 1978-1986

Table 3. Observed and Expected Numbers of Cancer Cases and SIRs With 95% CIs Among Finnish Patients With NF1 from 1987 to 2012, by Cancer Type

Primary Cancer Type	ICD-10 Code	Observed	Expected	SIR	95% CI	P
All sites	All*	244	48.5	5.03	4.42 to 5.71	< .001
NF1 specific						
Brain, CNS	C70-72, D32-33, D42-43	91	2.43	37.5	30.2 to 46.0	< .001
Soft tissues	C48-49	17	0.39	43.5	25.4 to 69.7	< .001
Autonomic nervous system	C47	46	0.03	1,490	1,091 to 1,987	< .001
All sites excluding NF1 specific		90	45.6	1.97	1.59 to 2.41	< .001
Male		38	19.4	1.96	1.40 to 2.65	< .001
Female		52	26.2	1.98	1.49 to 2.57	< .001
Mouth, pharynx	C00-14	3	0.93	3.21	0.66 to 9.39	.11
Digestive organs	C15-26	15	8.19	1.83	1.02 to 3.02	.03
Respiratory organs	C30-39	5	3.99	1.25	0.41 to 2.93	.80
Breast	C50	31	10.2	3.04	2.06 to 4.31	< .001
Female genital organs	C51-58	2	3.56	0.56	0.07 to 2.03	.57
Male genital organs	C60-63	10	6.13	1.63	0.78 to 3.00	.17
Urinary organs	C64-68	2	2.83	0.71	0.09 to 2.56	.85
Melanoma of skin	C43	3	1.90	1.58	0.32 to 4.60	.67
Skin, nonmelanoma	C44	1	1.26	0.80	0.02 to 4.44	.83
Eye	C69	1	0.11	8.79	0.22 to 49.0	.25
Thyroid gland	C73	3	1.11	2.71	0.56 to 7.93	.18
Other endocrine glands	C74-75	2	0.08	24.4	2.95 to 88.0	< .001
Adrenal medulla	C74.1	2	0.03	74.3	9.00 to 268	< .001
Lymphoid and hematopoietic tissue	C81-96	5	4.2	1.19	0.39 to 2.78	.88
Ill-defined or unknown	C76, C80	7	0.85	8.21	3.3 to 16.9	< .001
MPNST	9540/3, 9560/3†	58	0.03	2,056	1,561 to 2,658	< .001
GIST	8936†	3	0.09	34.2	7.04 to 99.8	< .001
Malignant fibrous histiocytoma	8830/3†	3	0.06	51.2	10.6 to 150	< .001
Rhabdomyosarcoma	8900/3†	1	0.02	45.3	1.15 to 253	.001

NOTE. C47, C48-49, and C70-72 are here referred to as NF1-specific cancer sites. ICD-O-3 coding is used to further analyze the cancer types observed. Abbreviations: GIST, gastrointestinal stromal tumor; ICD-10, International Classification of Diseases, Tenth Revision; ICD-O-3, International Classification of Diseases for Oncology, 3rd Edition; MPNST, malignant peripheral nerve sheath tumor; NF1, neurofibromatosis type 1. SIR, standardized incidence ratio.

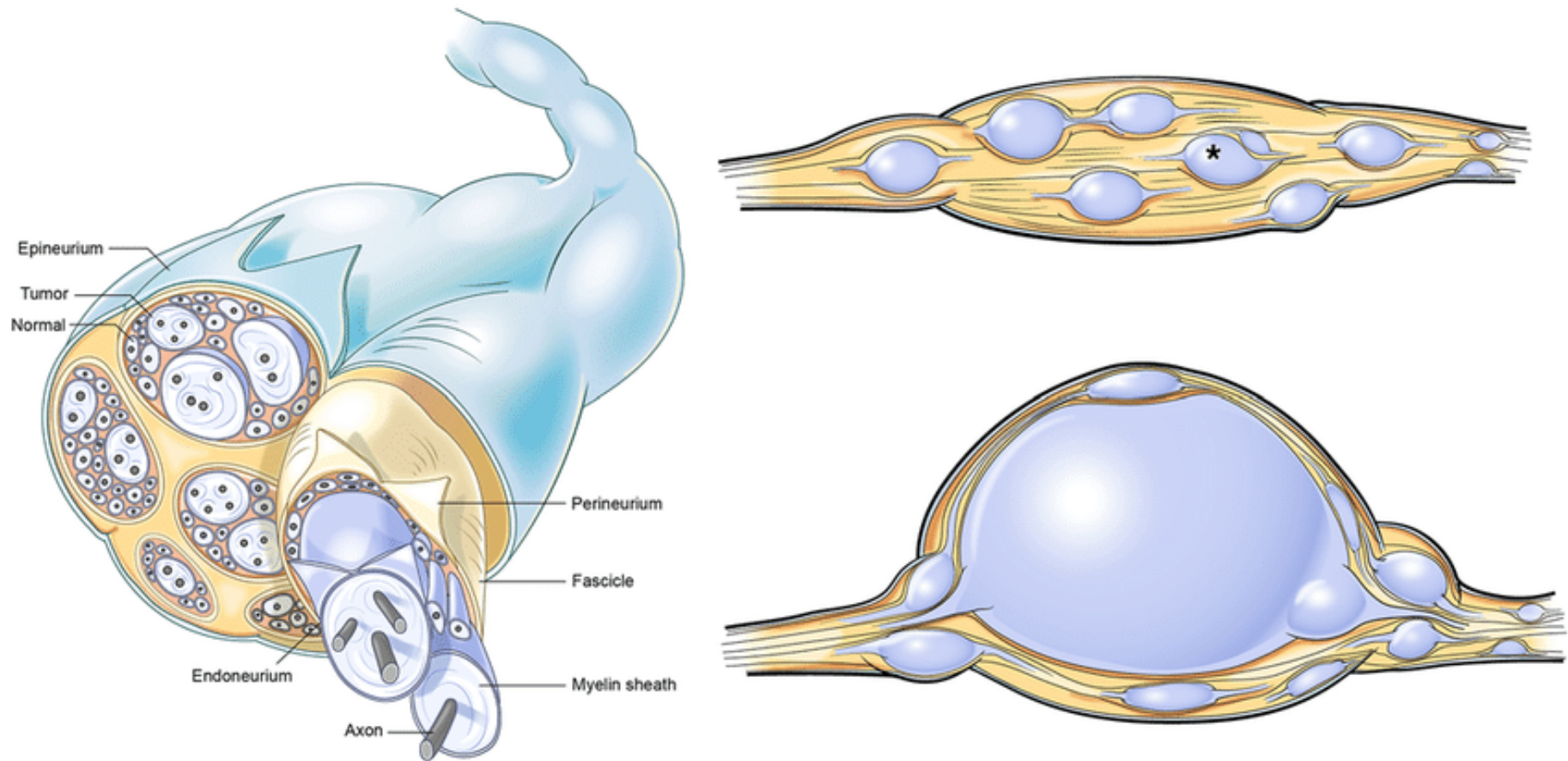
*All sites: C00-96, D32-33, D42-43.

†ICD-O-3 codes. These cases are also included in ICD-10 classes above.

Dlaczego dorośli z NF-1 mogą być ważniejsi niż dzieci?

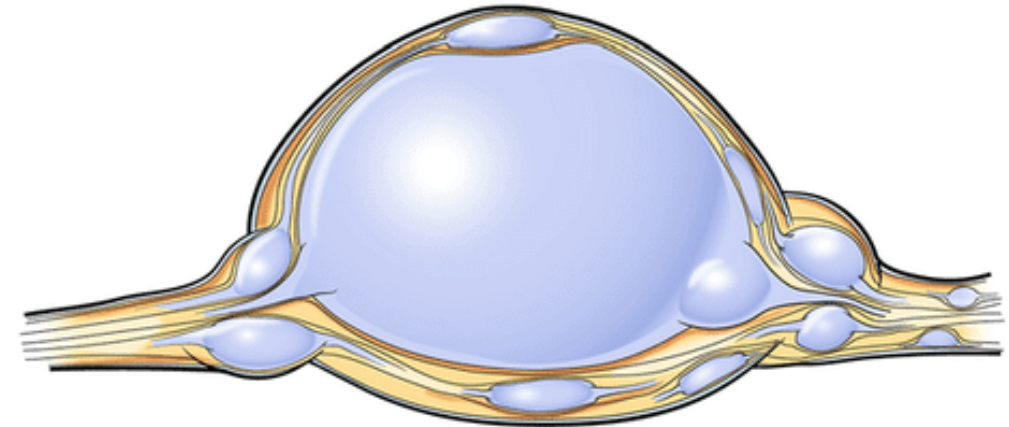
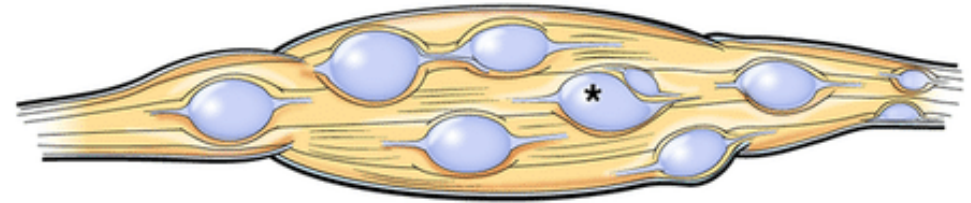
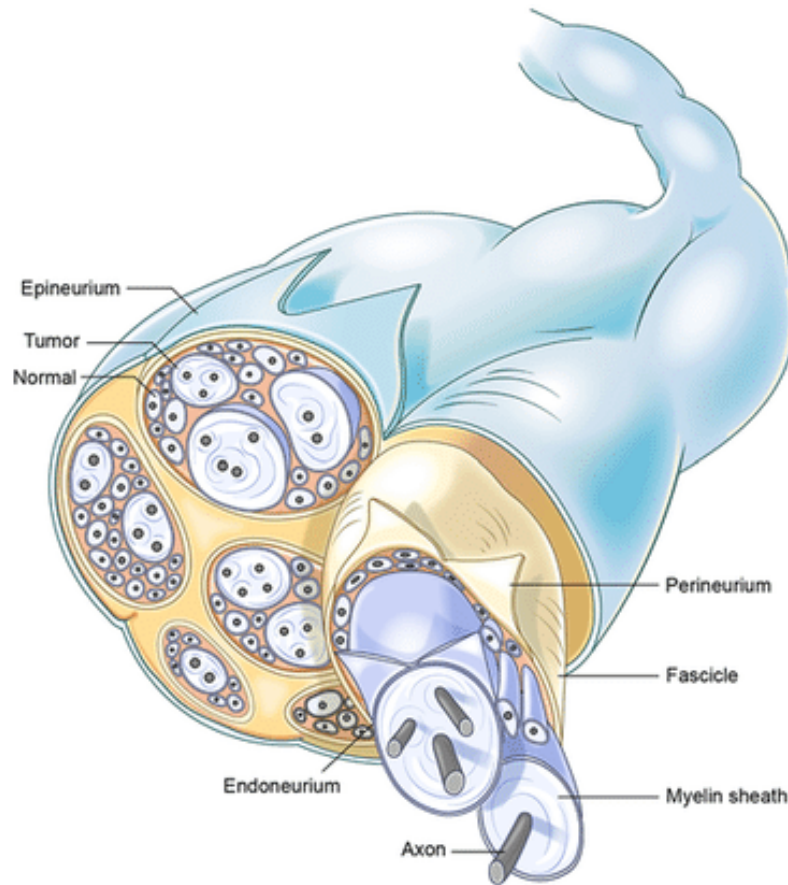
Nelson, Charlie & Dombi, Eva & Rosenblum, Jared & Miettinen, Markku & Lehky, Tanya & Whitcomb, Patricia & Hayes, Christina & Scott, Gretchen & Benzo, Sarah & Widemann, Brigitte & Chittiboia, Prashant. (2019). Safe marginal resection of atypical neurofibromas in neurofibromatosis type 1. Journal of Neurosurgery. 10.3171/2019.7.JNS191353.

Dlaczego dorośli z NF-1 mogą być ważniejsi niż dzieci?

NF-1 to podstępna, ale NIE KONIECZNIE ciężka choroba...

Nelson, Charlie & Dombi, Eva & Rosenblum, Jared & Miettinen, Markku & Lehky, Tanya & Whitcomb, Patricia & Hayes, Christina & Scott, Gretchen & Benzo, Sarah & Widemann, Brigitte & Chittiboia, Prashant. (2019). Safe marginal resection of atypical neurofibromas in neurofibromatosis type 1. Journal of Neurosurgery. 10.3171/2019.7.JNS191353.

ONKOLOG i chirurg w procesie decyzyjnym leczenia PN

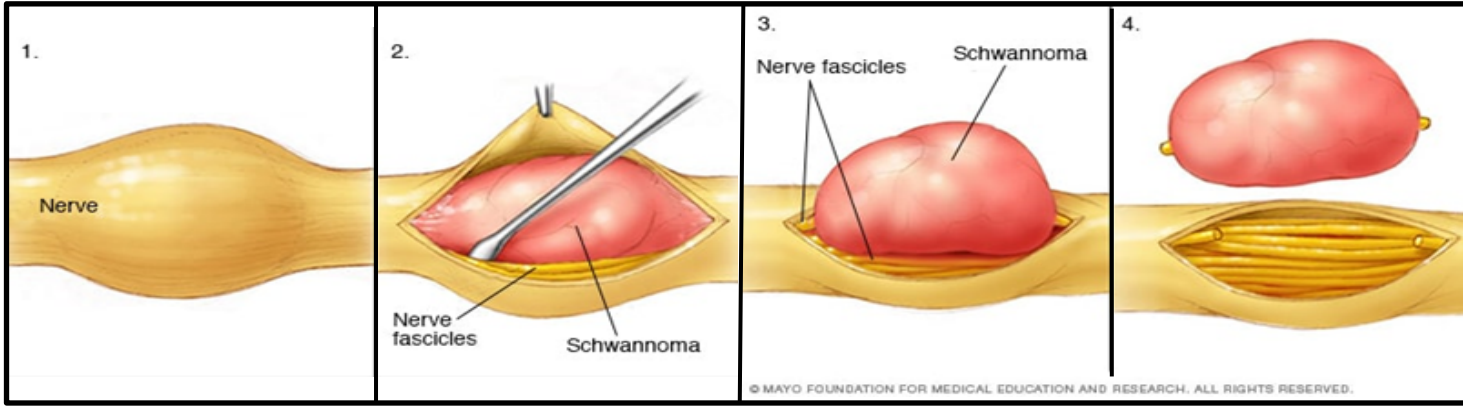
	Dermal ≥95%	Plexiform (PN) 25-50%	Atypical (ANF) [ANNUBP]	MPNST 15.8%
(a)				
(b)				
(c)	Pacjent z NF-1 [Nf1(+)=n/Nf1(-)]	PN u pacjenta z NF-1 [Nf1(-)/Nf1(-)]		
(d)	Appearance, pruritus	Appearance, pain, function loss,	→ malignant transformation	
(e)	Loss of <i>NF1</i>	Loss of <i>NF1</i>	+ <i>CDKN2A</i> +	<i>PRC2, P53, others</i>

od NFM/PN
do **MPNST**
(przez ANNUBP)

Onkolog i **CHIRURG** w procesie decyzyjnym leczenia NF-1/PN

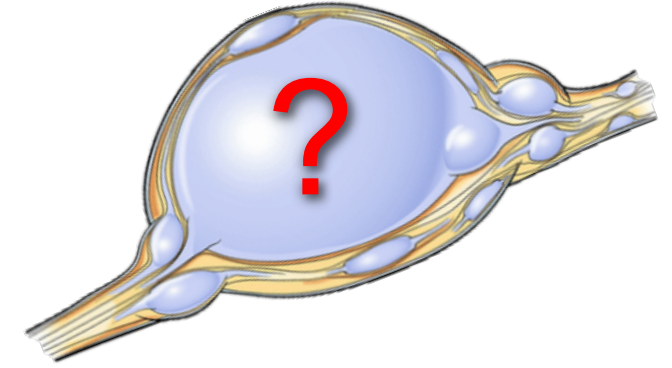

Woźniak W, Karwacki M. Is "watchful waiting" SUPERIOR to surgery in children with neurofibromatosis type 1 presenting with extracranial and extramedullary tumor mass at diagnosis? *Childs Nervous System*, 2008, 24(12): 1431-1436

SWN

VS.

© 1998-2024 Mayo Foundation for Medical Education and Research (MFMER).

PN (NF-1)

Chirurgiczne wycięcie otoczkowego GUZA ŁAGODNEGO: Schwannoma vs. Nerwiakowłókniak Splotowaty

Główne **OGRANICZENIA** w „rutynowym” **LECZENIU CHIRURGICZNYM** guzów łagodnych

- Chirurgia jest techniką obarczoną wieloma **POWIKŁANIAMI MIEJSCOWYMI**

(zniszczenia miejscowe tkanki macierzystej i otoczenia; **krwawienia okołożabiegowe**,
dysfunkcje narządowe i funkcjonalne, zakażenia, bliznowacenie, oszpecenie itp.)

Obrazy i opracowanie własne Autora

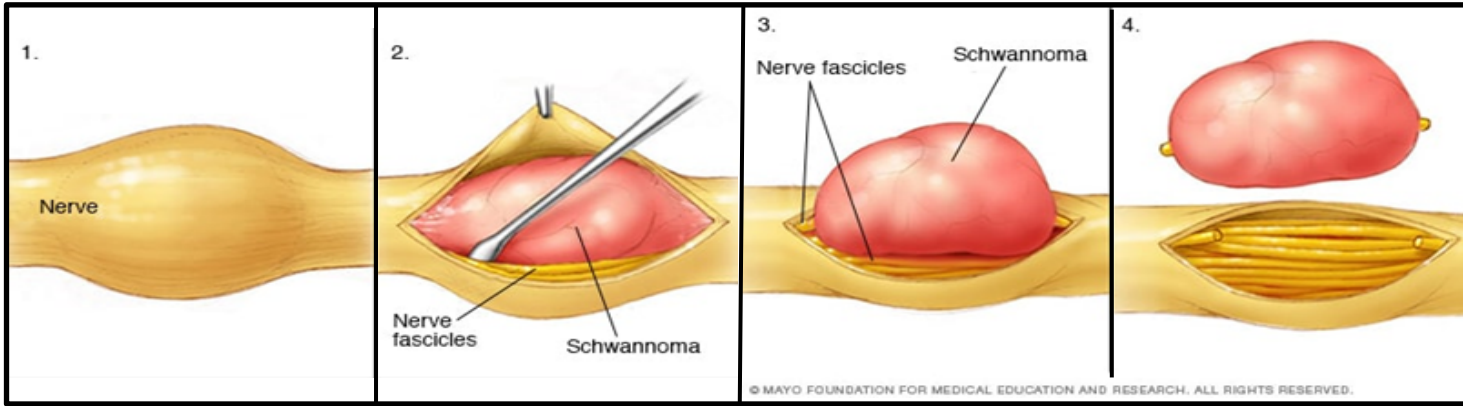
Konferencja NF-Polska: „Nauka, klinika, opieka nad chorym”, 14-15 grudnia 2024 roku

Onkolog i **CHIRURG** w procesie decyzyjnym leczenia NF-1/PN

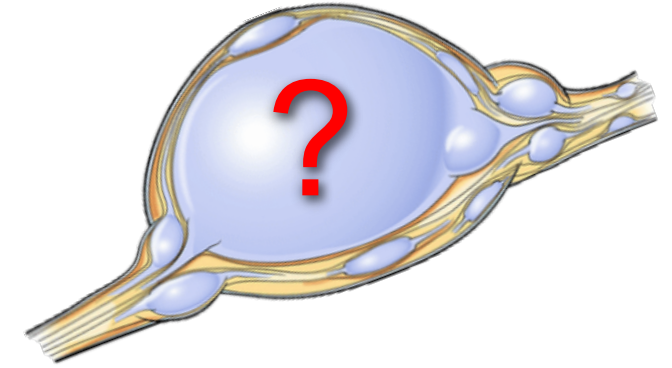

Woźniak W, Karwacki M. Is "watchful waiting" SUPERIOR to surgery in children with neurofibromatosis type 1 presenting with extracranial and extramedullary tumor mass at diagnosis? *Childs Nervous System*, 2008, 24(12): 1431-1436

SWN

VS.

© 1998-2024 Mayo Foundation for Medical Education and Research (MFMER).

PN (NF-1)

Chirurgiczne wycięcie otoczkowego GUZA ŁAGODNEGO: Schwannoma vs. Nerwiakowłókniak Splotowaty

Główne **OGRANICZENIA** w „rutynowym” **LECZENIU CHIRURGICZNYM** guzów łagodnych

- Chirurgia jest techniką obarczoną wieloma **POWIKŁANIAMI MIEJSCOWYMI** (zniszczenia miejscowe tkanki macierzystej i otoczenia; **krwawienia okołozabiegowe**, dysfunkcje narządowe i funkcjonalne, zakażenia, bliznowacenie, oszpecenie itp.)

- jednak **W PRZYPADKU GUZÓW OSŁONEK NERWÓW OBWODOWYCH (PN/SCN)** powikłaniem **zabiegów na pniach i splotach nerwowych** zawsze są przynajmniej **niedowłady**, a najczęściej także **porażenia** (np. kończyn), zab. **ruchomości**, z **dysfunkcją autonomiczną**, bólem **neuropatycznym** i zab. **czucia** oraz **koordynacji** oraz wiele innych

Obrazy i opracowanie własne Autora

Konferencja NF-Polska: „Nauka, klinika, opieka nad chorym”, 14-15 grudnia 2024 roku

Objawy Nf2-SWN w zależności od wieku (typowo od 16-22 r.ż.; niedostuch)

Glejaki HG (?)
MPNST (??)

Schwannoma n. przedsionkowego

Schwannoma n. czaszkowych

- MNOGIE oponiaki wewnątrzczaszkowe (LG)
- MNOGIE oponiaki wewnątrzkanałowe (LG)
- Gwiaździaki OUN (LG)
- Wyściółczaki rdzenia kręgowego (LG)

Urodziny

Wczesne dzieciństwo

Okres szkolny

16-22 r.ż. (!)

Dorosłość

Plamy CAL (pojedyncze)

PSS „*Plaque skin Schwannoma*” (PN-podobne zmiany skórne jak w NF-1)

Schwannoma różnych okolic ciała

Plotkin SR, Messiaen L, Legius E, Pancza P, Avery RA, Blakeley JO, et al.

Updated diagnostic criteria and nomenclature for neurofibromatosis type 2 and schwannomatosis: an international consensus recommendation.

Genet Med. 2022; 24(9): 1967-77. <https://doi.org/10.1016/j.jim.2022.05.007>

Zmętnienie podtorebkowe soczewki i różne formy zaćmy
Przerost barwnikowy siatkówki
Hamartomaty siatkówki

Konferencja NF-Polska: „Nauka, klinika, opieka nad chorym”, 14-15 grudnia 2024 roku

Objawy Nf2-SWN w zależności od wieku (typowo od 16-22 r.ż.; niedostuch)

Glejaki HG (?)
MPNST (??)

Postać dziecięca Nf2-SWN:

zmiany oczne, guzy OUN i rdzenia, oponiaki w tym atypowe (oczodół), długo jednostronne VS, mnogie Schwannoma obwodowe i specyficzne skórne (PSS), padaczka, obj. neuropatyczne i porażenia, głuchota, itp. itd.

Schwannoma n. przedsionkowego

Schwannoma n. czaszkowych

- MNOGIE oponiaki wewnątrzczaszkowe (LG)
- MNOGIE oponiaki wewnątrzkanałowe (LG)
- Gwiazdki OUN (LG)
- Wyściółczaki rdzenia kręgowego (LG)

Urodziny

Wczesne dzieciństwo

Okres szkolny

16-22 r.ż. (!)

Dorosłość

Plamy CAL (pojedyncze)

PSS „*Plaque skin Schwannoma*” (PN-podobne zmiany skórne jak w NF-1)

Schwannoma różnych okolic ciała

Plotkin SR, Messiaen L, Legius E, Pancza P, Avery RA, Blakeley JO, et al.

Updated diagnostic criteria and nomenclature for neurofibromatosis type 2 and schwannomatosis: an international consensus recommendation.

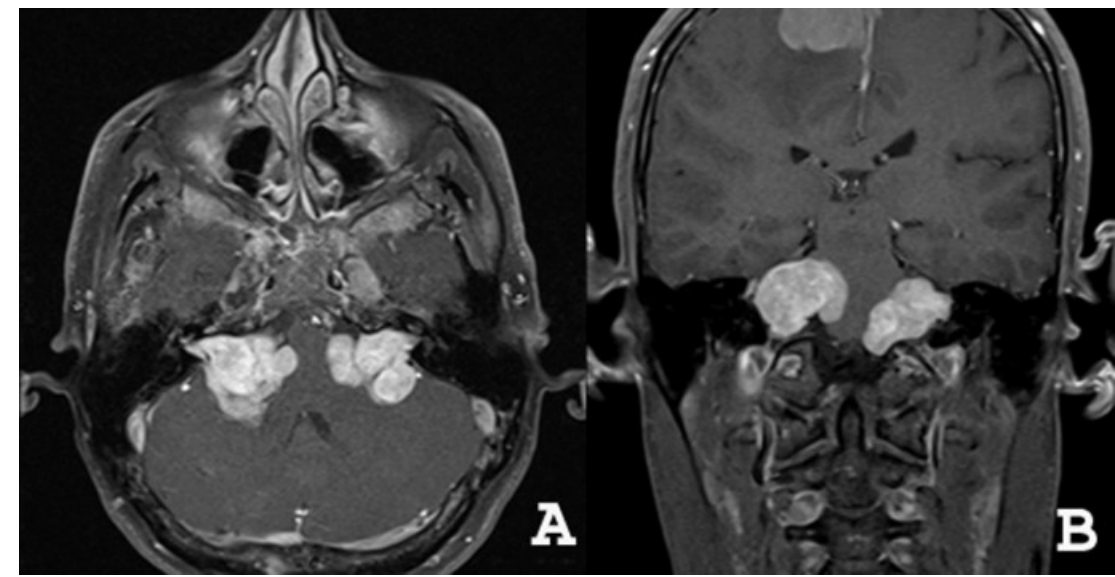
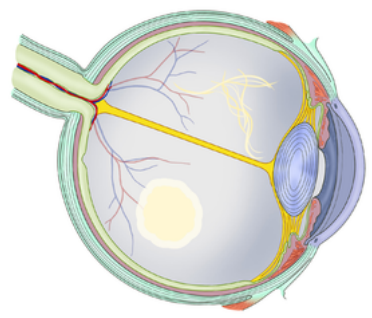
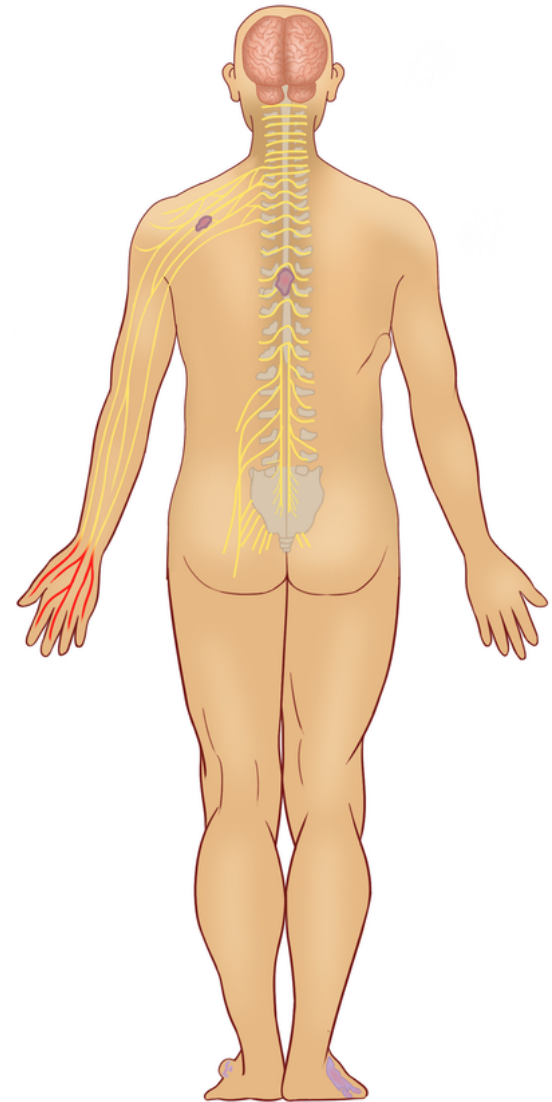
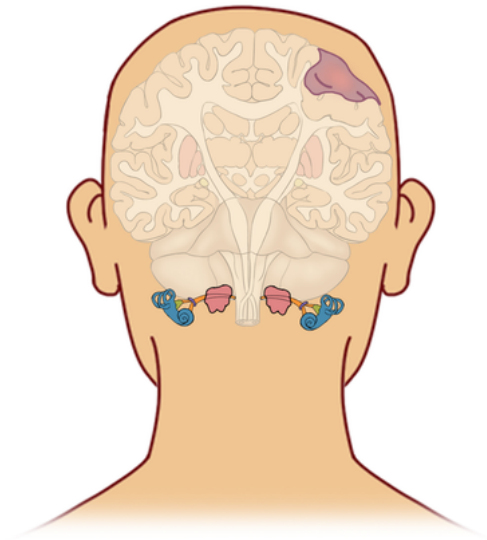
Genet Med. 2022; 24(9): 1967-77. <https://doi.org/10.1016/j.gim.2022.05.007>

Zmętnienie podtorebkowe soczewki i różne formy zaćmy
Przerost barwnikowy siatkówki
Hamartomaty siatkówki

Konferencja NF-Polska: „Nauka, klinika, opieka nad chorym”, 14-15 grudnia 2024 roku

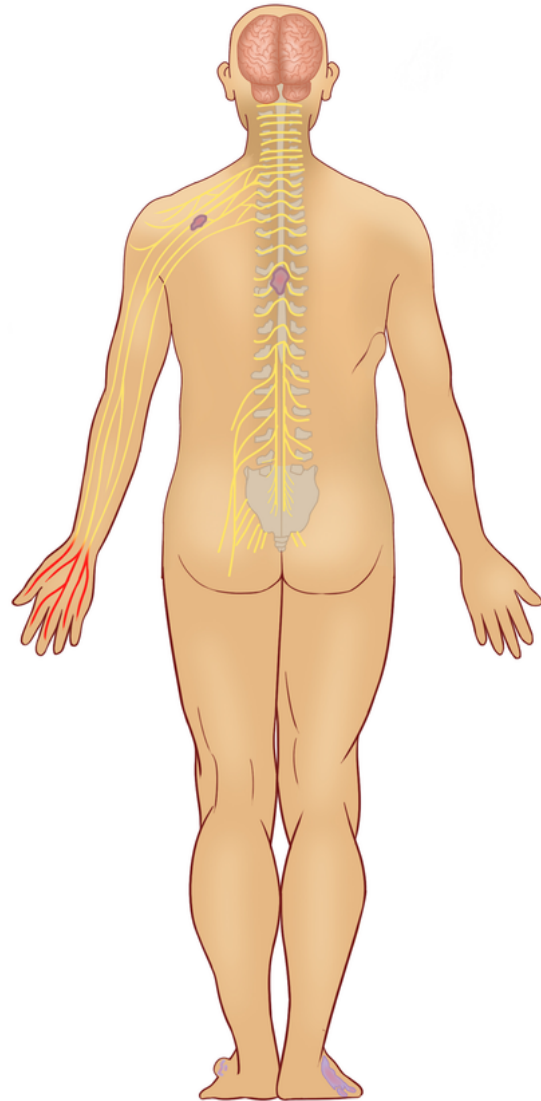
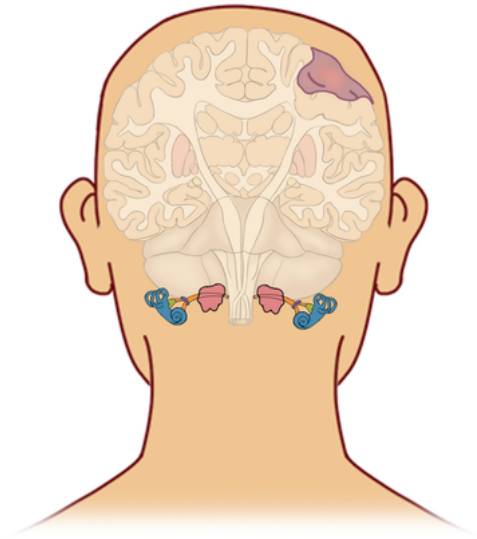

Objawy Nf2-SWN w zależności od wieku (typowo od 16-22 r.ż.; niedostłuch)

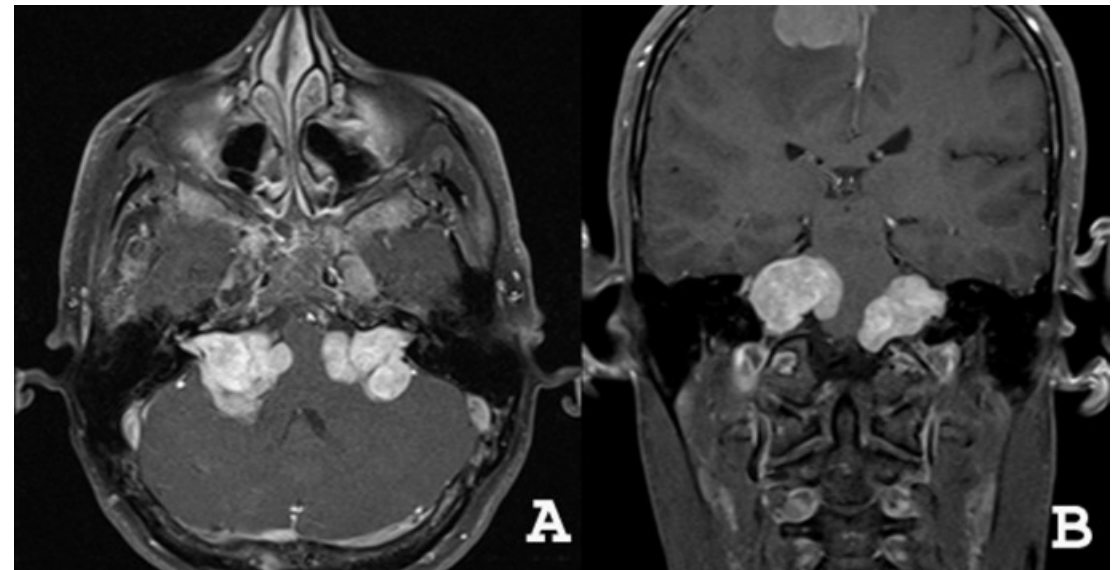
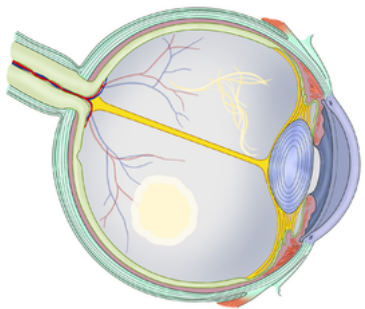

Objawy Nf2-SWN w zależności od wieku (typowo od 16-22 r.ż.; niedostłuch)

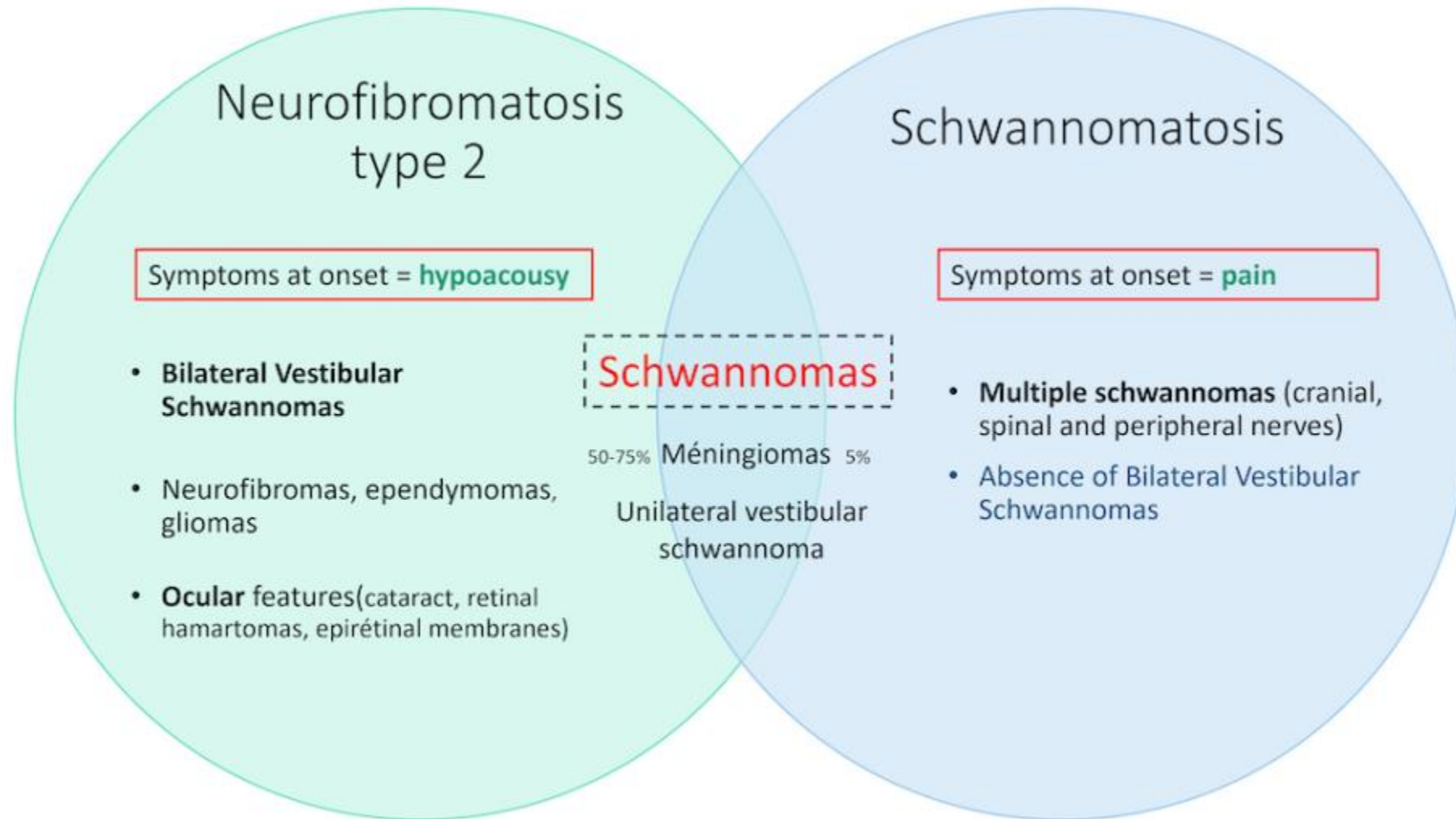
Nf2-SWN zostawmy na jutro!

Schwannomatozy to nie tylko Nf2-SWN (!)

<https://institutcochin.fr/en/research-project/molecular-pathophysiology-tumor-development-neurofibromatosis-type-2-and-schwannomatosis>

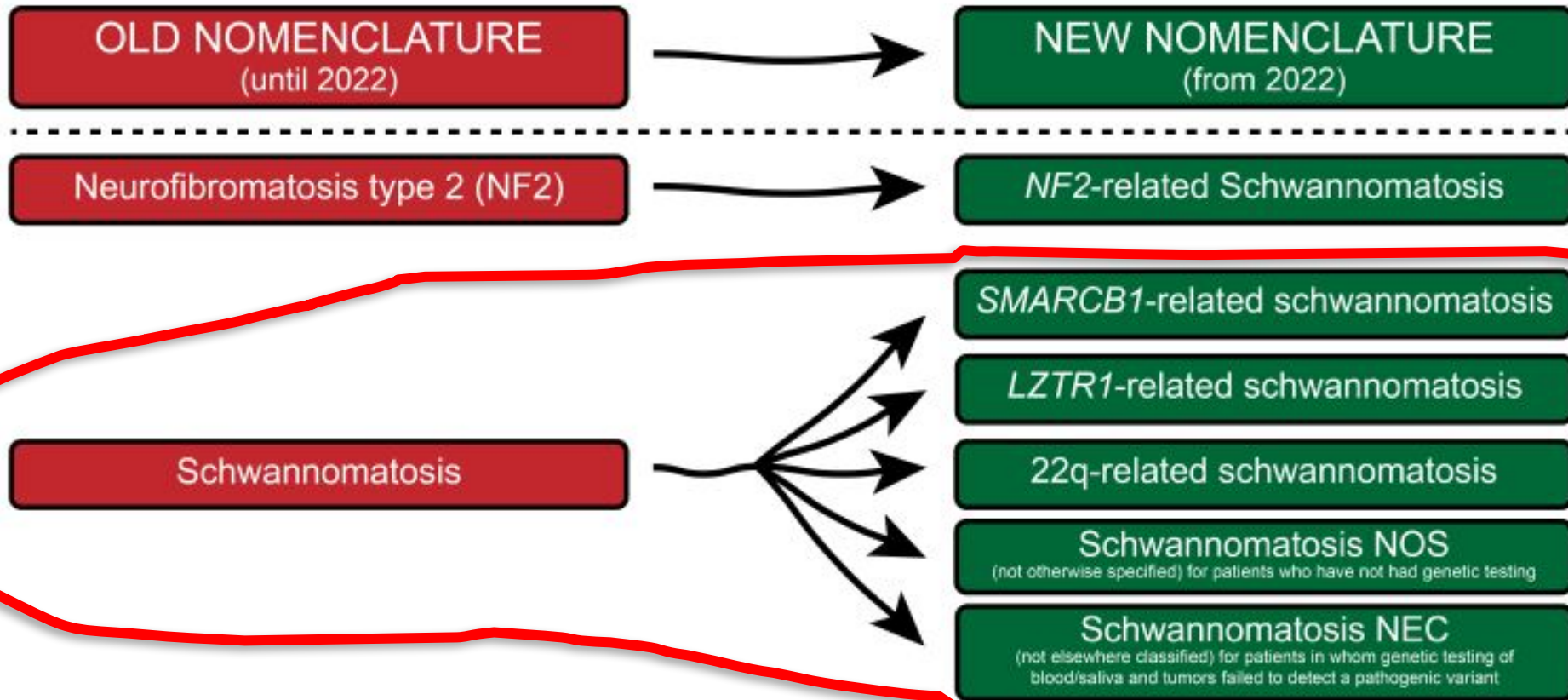
→ Schwannomas are observed both in neurofibromatosis type 2 and schwannomatosis

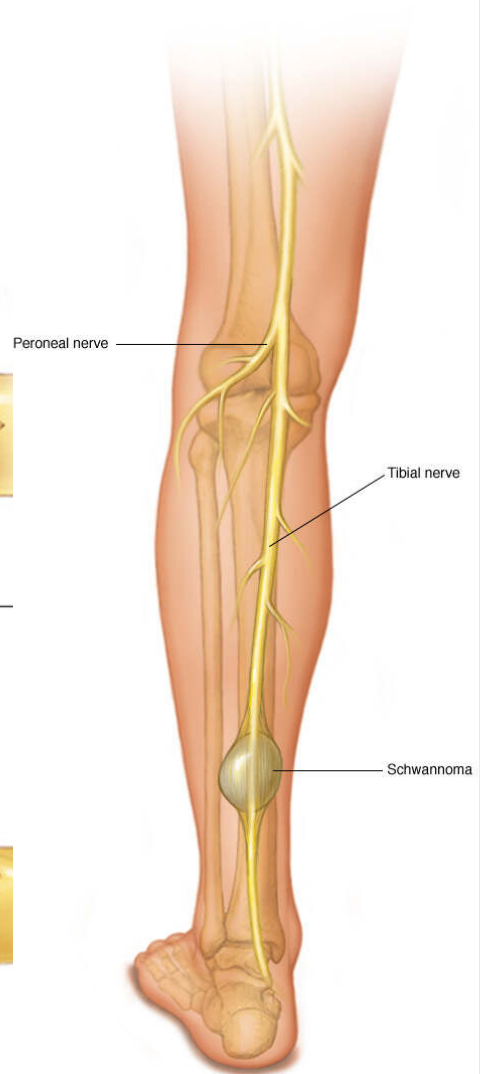
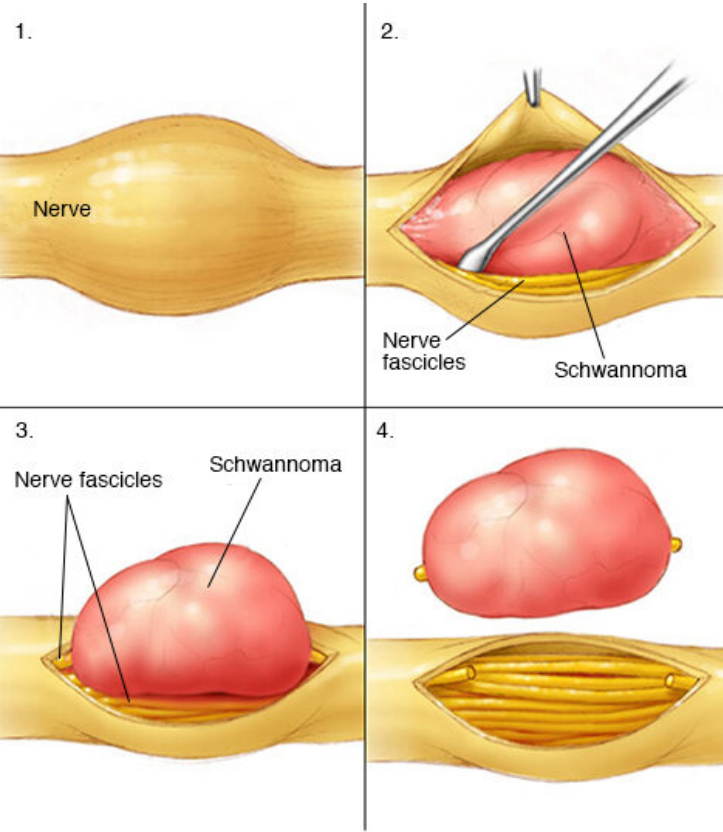
Schwannomatozy to nie tylko Nf2-SWN (!)

2022 NOMENCLATURE UPDATE FOR NEUROFIBROMATOSIS TYPE 2 (NF2) AND SCHWANNOMATOSIS

Schwannomatozy to nie tylko *Nf2*-SWN (!)

LZTR1-RELATED SCHWANNOMATOSIS

Previously classified as "schwannomatosis with *LZTR1* mutation"

A diagnosis of **LZTR1-related schwannomatosis** can be made when a patient meets **one of the following**:

- » At least one pathologically confirmed schwannoma or hybrid nerve sheath tumor **AND** an *LZTR1* pathogenic variant in an unaffected tissue such as blood or saliva
- » A common *LZTR1* pathogenic variant in two anatomically distinct schwannomas or hybrid nerve sheath tumors

Note: diagnosis requires surgical specimen to confirm tumor histology

Mosaicism

Mosaicism is confirmed for *LZTR1*-related or *SMARCB1*-related schwannomatosis by **either** of the following:

- » Clearly less than 50% pathogenic variant allele fraction (VAF) in blood or saliva

OR

- » Pathogenic variant not detected in clinically unaffected tissue but shared pathogenic variant in two or more anatomically unrelated tumors

SMARCB1-RELATED SCHWANNOMATOSIS

Previously classified as "schwannomatosis with *SMARCB1* mutation"

A diagnosis of **SMARCB1-related schwannomatosis** can be made when a patient meets **one of the following**:

- » At least one pathologically confirmed schwannoma or hybrid nerve sheath tumor **AND** a *SMARCB1* pathogenic variant in an unaffected tissue such as blood or saliva
- » A common *SMARCB1* pathogenic variant in two anatomically distinct schwannomas or hybrid nerve sheath tumors

Note: diagnosis requires surgical specimen to confirm tumor histology

GENETIC ANALYSIS FOR SCHWANNOMATOSIS:

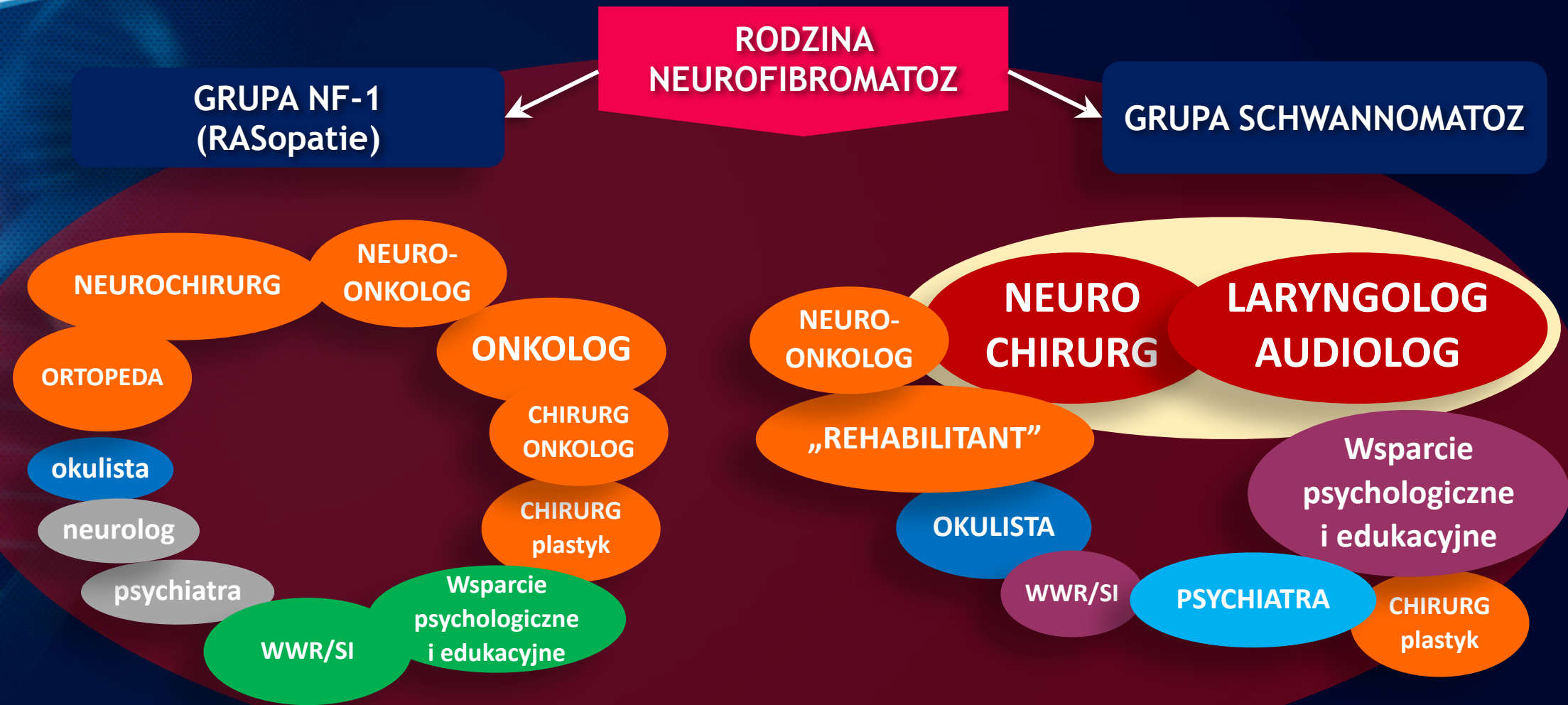
- » Genes involved with schwannomatosis are not yet fully understood
- » Genetic analysis is **REQUIRED** for the diagnosis of a specific type of schwannomatosis (except for *NF2*-related, or NOS). In most cases, it will **NOT** be possible to diagnose the type of schwannomatosis based on clinical criteria alone
- » Genetic analysis **ALONE** is not sufficient to diagnose all types of schwannomatosis; diagnosis also requires a clinical feature, such as schwannoma

© MAYO FOUNDATION FOR MEDICAL EDUCATION AND RESEARCH. ALL RIGHTS RESERVED.

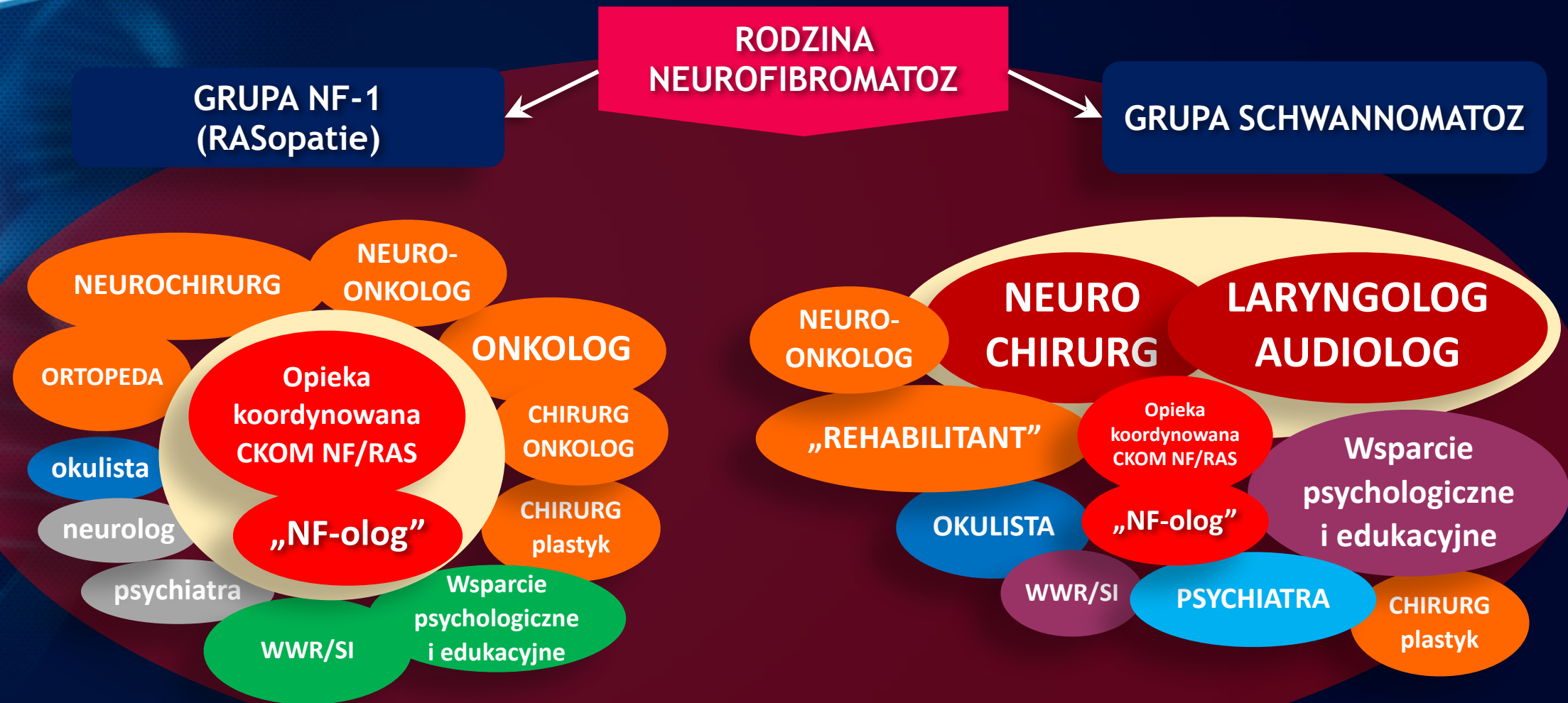
© MAYO FOUNDATION FOR MEDICAL EDUCATION AND RESEARCH. ALL RIGHTS RESERVED.

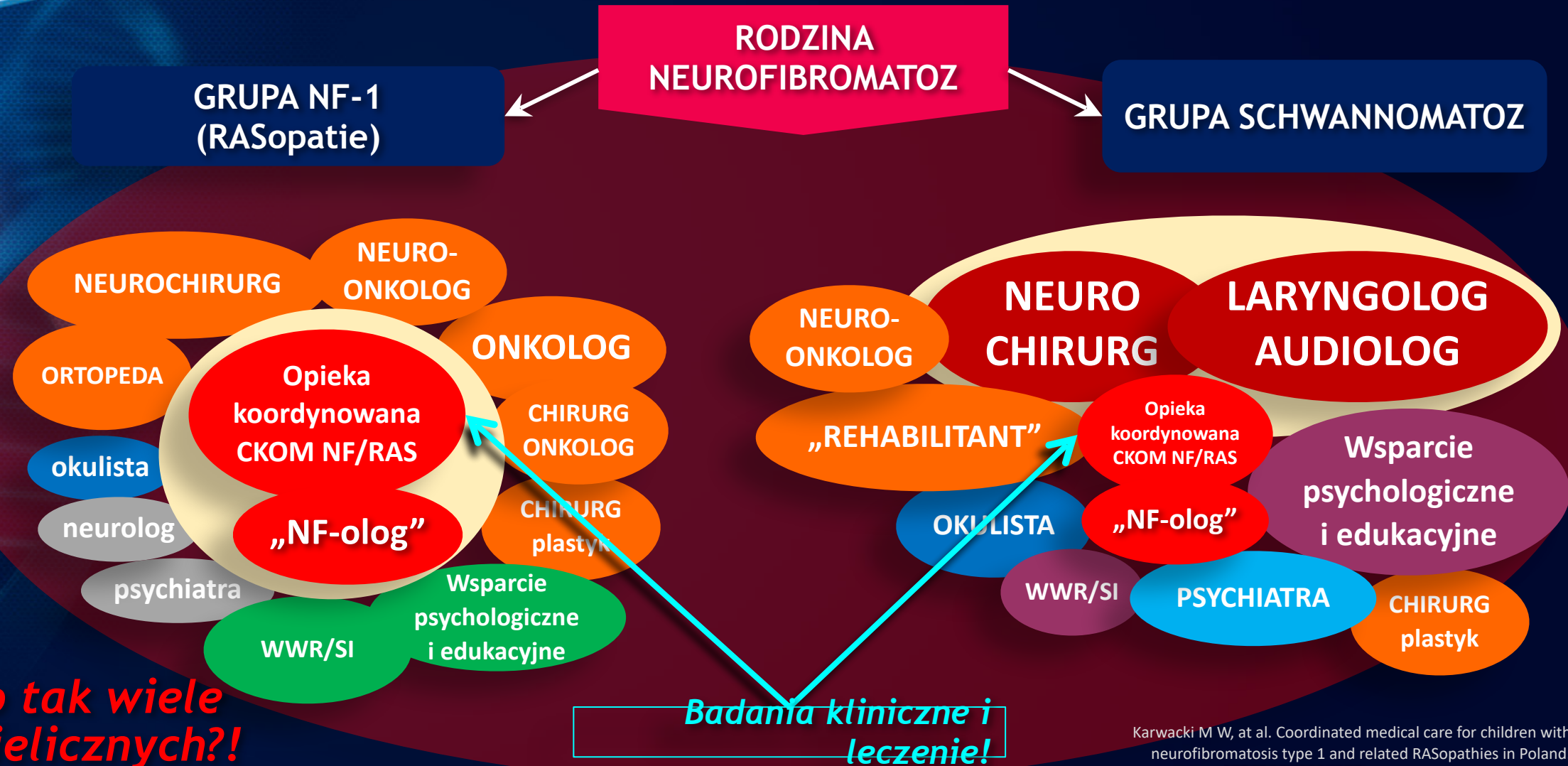
Opieka koordynowana i kompleksowa w NF-ach: rozłożenie akcentów

Opieka koordynowana i kompleksowa w NF-ach: rozłożenie akcentów

Opieka koordynowana i kompleksowa w NF-ach: rozłożenie akcentów

Oddawaj!

To mój pacjent!

Dr Neurolog

Dr NF-olog

Jaki Nf-olog?

O co chodzi z tymi CKOM-ami?!

O co walczyliśmy od samego początku?

Historycznie - o świadczenie które **WYELIMINUJE**:

odyseję diagnostyczną pacjentów z neurofibromatozami

niepotrzebnie wykonywane i **obciążające** pacjenta badania i konsultacje, w tym zwłaszcza wysokosztowe (*niepotrzebnie i bardzo często wykonywane MR, szczególnie OUN w znieczuleniu ogólnym, ale także nieprawidłowo prowadzone badania molekularne, np. klasyczne sekwencjonowanie genu Nf1 metodą Sangera rozciągnięte na 5 lat itp.*)

zamieszanie informacyjne (*informacje od lekarzy nieznających symptomatologii i specyfiki choroby nieprawidłowo i nierzetelnie przekazywane pacjentom, budzące ich **nieuzasadniony strach** lub powodujące **lekceważenie objawów**, a w konsekwencji - **późne wykrywanie powikłań** itp. itd.)*)

**O opiekę KOORDYNOWANĄ, tj. ZAPEWNIENIE PACJENTOM
POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA MEDYCZNEGO**

Karwacki MW, at al. Coordinated medical care for children with neurofibromatosis type 1 and related RASopathies in Poland. Archives of Medical Science. 2021;17(5):1221-1231

Konferencja NF-Polska: „Nauka, klinika, opieka nad chorym”, 14-15 grudnia 2024 roku

ZMIANY,

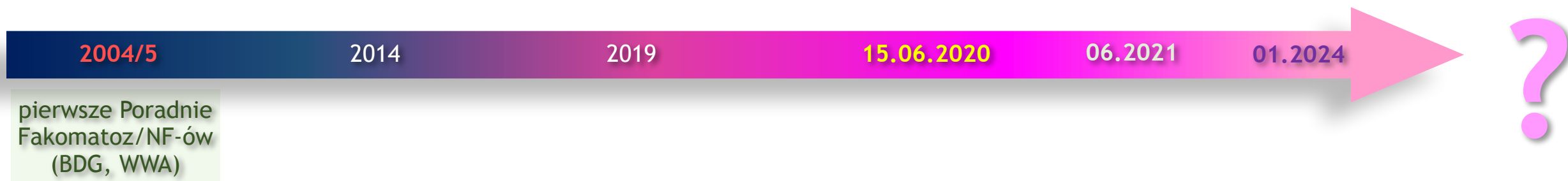
ZMIANY,

ZMIANY...

ZMIANY, ZMIANY, ZMIANY...

20 lat minęło...

ZMIANY,

ZMIANY,

ZMIANY...

ZARYS projektu
CKOM NF/RAS
W MZ

2004/5

2014

2019

15.06.2020

06.2021

01.2024

pierwsze Poradnie
Fakomatoz/NF-ów
(BDG, WWA)

Pertraktacje z MZ / NFZ / MZ

20 lat minęło...

ZMIANY,

ZMIANY,

ZMIANY...

ZARYS projektu
CKOM NF/RAS
W MZ

Publikacja standardu
PTHiOD opieki nad NF
(Pl/Eng)

Rozporządzenie
MZ
(Dz.U. 1185/2020)

2004/5

2014

2019

15.06.2020

06.2021

01.2024

pierwsze Poradnie
Fakomatoz/NF-ów
(BDG, WWA)

Pertraktacje z MZ / NFZ / MZ

4 pierwsze
CKOM NF/
RAS

20 lat minęło...

ZMIANY,

ZMIANY,

ZMIANY...

Od przeszłości do przyszłości NF: polskie kamienie milowe

ZMIANY,

ZMIANY,

ZMIANY...

20 lat minęło...

Na czym polega koordynacja opieki i działanie CKOM?

Świadczenie **wyłącznie „profilaktyczne”** opierające się na **corocznym „przeglądzie”** stanu i zmieniających się dolegliwości pacjenta

dla **potwierdzenia braku powikłań** choroby

celem **wczesnego wykrywania nowych** powikłań NF-ów

celem **STWORZENIA PLANU TERAPII** uwzględniającego odrębności leczenia wynikające ze specyfiki każdej z NF

Świadczenie **NIE ZAPEWNIAJĄCE LECZENIA** w strukturze CKOM (ale owszem - **poza nią!**), ale warunkujące **POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA MEDYCZNEGO chorego (i rodziców)** oraz możliwość **konsultacji specjalistycznej NF-ologa** dla lekarzy opiekujących się chorym

Świadczenie mające na celu **ograniczenie** liczby **niepotrzebnych** badań i konsultacji lekarskich, a w **zamian** - **racjonalne planowanie i diagnozowanie** pacjentów w razie występowania powikłań NF

Świadczenie służące **wyodrębnieniu innych chorych niż z NF** wymagających diagnostyki różnicowej chorób z plamami CAL

celem **diagnostyki różnicowej** zmian NF-zależnych i **różnicowania z innymi schorzeniami (1201)**

Karwacki MW, i wsp. Polski standard opieki nad chorymi z powikłaniami dla dzieci z neurofibromatozami, Przegląd Pediatryczny, 2019, 48(3): 152-172

Konferencja NF-Polska: „Nauka, klinika, opieka nad chorym”, 14-15 grudnia 2024 roku

Gdzie jesteśmy AD 2024?:

Centrum koordynowanej opieki medycznej dla pacjentów NF/RAS

 Zintegrowana, wielospecjalistyczna **opieka patronażowa (przesiew)** świadczona **AMBULATORYJNIE**

 bez zbędnych hospitalizacji

 regularnie (ale **rzadko**)

 rutynowo **RAZ DO ROKU**

 Z zapewnieniem **kontaktu** w razie pilnej potrzeby (**KOORDYNACJA**):

 choremu (i/lub rodzinie)

 lekarzowi POZ (i/lub odnośnym specjalistom)

 to rodzaj „**NF-call center**” (mail a w bliskim czasie -

komunikacja telemedyczna)

 Z zapewnieniem leczenia w ośrodkach **specjalizujących w terapii NF** (nie przypadkowych)

Gdzie jesteśmy AD 2024?:

Centrum koordynowanej opieki medycznej dla pacjentów NF/RAS

 Zintegrowana, wielospecjalistyczna **opieka patronażowa (przesiew)**
świadczona **AMBULATORYJNIE**

 bez zbędnych hospitalizacji

 regularnie (ale **rzadko**)

 rutynowo **RAZ DO ROKU**

 Z zapewnieniem **kontaktu** w razie pilnej
potrzeby (**KOORDYNACJA**):

 choremu (i/lub rodzinie)

 lekarzowi POZ
(i/lub odnośnym specjalistom)

 to rodzaj „**NF-call center**”
(*mail a w bliskim czasie -*

komunikacja telemedyczna)

 Z zapewnieniem leczenia w ośrodkach
specjalizujących w terapii NF
(*nie przypadkowych*)

CKOM NF/RAS: gdzie jesteśmy? **A co w 20205 r.?!**

 Od lutego 2024 w Polsce działa już 6 CKOM NF/RAS:

 Bydgoszcz

 Gdańsk

 Kraków

 Olsztyn

 Warszawa IMD

 Warszawa WUM

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 czerwca 2020 r. w sprawie programu pilotażowego w zakresie koordynowanej opieki medycznej nad chorymi z neurofibromatozami oraz pokrewnymi im rasopatiami. **Dz.U. 2020/1185** z późniejszymi zmianami (tekst ujednolicony **Dz.U. 2024 poz. 495**)

Konferencja NF-Polska: „Nauka, klinika, opieka nad chorym”, 14-15 grudnia 2024 roku

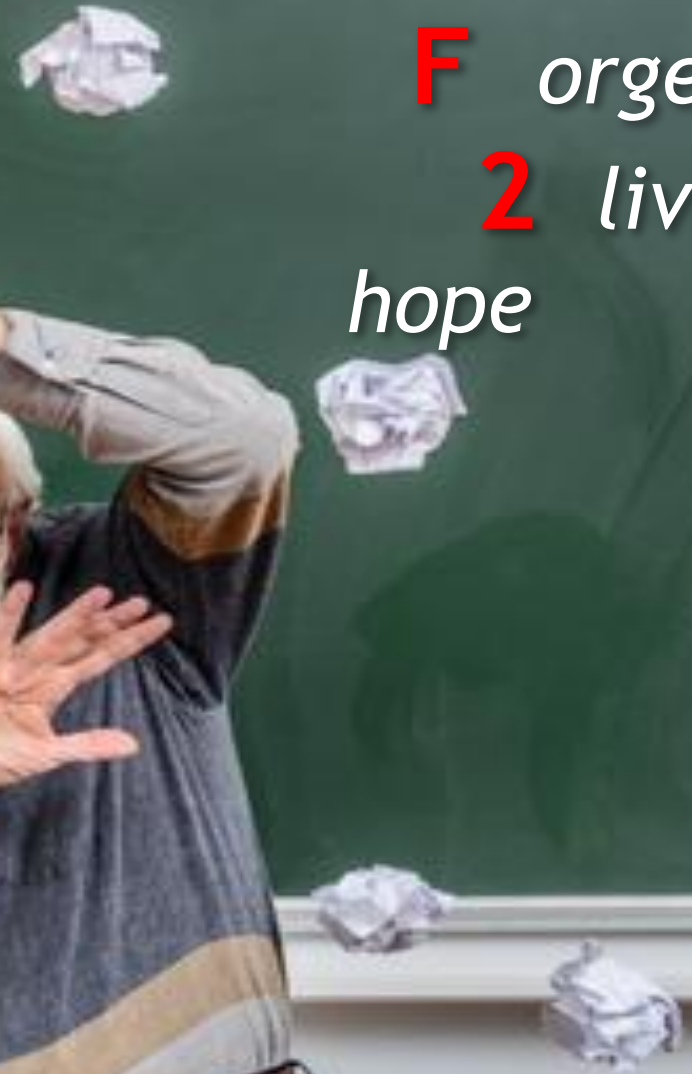
Uff...!

To wreszcie

koniec!

N ever
Forget
2 live with
hope

Coffee
Time

Dziękuję za

Państwa uwagę

Coffee
Time

Dziękuję za

Państwa uwagę

... i za cierpliwość

